

STUD.IO HANDBOOK

Súčasný trendy v sociabilite

Príručka pre implementáciu
participatívnych činností a dialógu
medzi občanmi, partnermi a
správnymi orgánmi

SOCIABILITY
THROUGH
URBAN DESIGN
INNOVATION

intellectual Output 4 - STUD.IO

STUD.IO: Pilot activities and Intervention Guidelines

CONSORZIO
TARTARUGA

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

SOCIABILITY THROUGH URBAN DESIGN INNOVATION

INTELLECTUAL OUTPUT 4

STUD.IO - Pilotné aktivity a usmernenia pre intervencie

CONSORZIO
TARTARUGA

UNIVERSITATEA
DIN BUCUREȘTI

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

August 2023 - Slovinčina v.1.0

Output Title

STUD.IO - Pilotné aktivity a usmernenia pre intervencie

Autori a prispievatelia

Marco Marchese (Unione degli Assessorati)

Salvatore Alagna (Consorzio Tartaruga)

Carmen Voinea (Sorangeli Trans)

Pavol Schwarcz (Association of Agrarian and Environmental Lawyers)

- *Unione degli Assessorati alle Politiche Socio-sanitarie, dell'Istruzione e del Lavoro (Palermo, Italy) – Coordinator*
- *Università degli Studi di Enna "Kore" (Enna, Italy)*
- *Universitatea din București (București, Romania)*
- *Sorangeli Trans Srl București, Romania)*
- *Association of Agrarian and Environmental Lawyers (Nitre, Slovakia)*
- *Slovenska Poľnohospodarska Univerzita V Nitre (Nitre, Slovakia)*
- *Consorzio Tartaruga (Palermo, Italy)*
- *Universitat Politècnica de Catalunya (Barcelona, Spain)*

Project Code and References:

STUD.IO:Sociability Through Urban Design Innovation

ERASMUS+ 2020-1-IT02-KA203-079833

Strategic Partnerships for higher education - Innovation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Podpora Európskej komisie na vydanie tejto publikácie neznamená podporu jej obsahu, ktorý vyjadruje len názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých..

STUD.IO - intellectual output 4
Pilot activities and intervention guidelines

SOCIABILITY

**THROUGH
URBAN DESIGN
INNOVATION**

Handbook

INDEX

pages

PREDSLOV

6

1. PROJEKT STUD.IO A ÚVOD DO PRÍRUČKY

9

2. VÝZNAM A METODIKA PRÍRUČKY

17

3. VYTVÁRANIE PRÍLEŽITOSTÍ NA AKTIVNU ÚČASŤ

30

4. MIESTNE EXPERIMENTÁLNE NÁSTROJE NA PODPORU SOCIABILITY

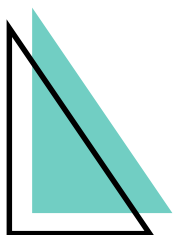
64

5. PRÍKLADY Z EXPERIMENTOVANIA SO STUD.IO A ZÁVERY

127

6. SLOVNÍK POJMOV & BIBLIOGRAFIA

138

PREDSLOV

Táto príručka je výsledkom práce odborníkov a výskumníkov, ktorí sa aktívne podieľali na aktivitách projektu **STUD.IO**, čo je skratka pre **Sociability Thorough Urban Design Innovation**, financovaného v rámci programu *ERASMUS+ - Strategické partnerstvá pre vysokoškolské vzdelávanie*. Projektové partnerstvo po analýze hlavných výziev, potenciálov a príležitostí, ktorým sociálne prepojenia vo svojej komplexnosti denne čelia na úrovni mesta, vyvinulo produkt obsahujúci teoretické a praktické aspekty, ktoré majú napomôcť k jeho lepšiemu fungovaniu.

Projekt STUD.IO má dva ciele: na jednej strane navrhnuť opatrenia na rozvoj miestneho a sociálneho blahobytu, ktorý chápeme ako "sociálnosť", čo sa najlepšie vyjadruje poskytnutím vhodných nástrojov a poznatkov, ktoré môžu využívať odborníci aj miestni správcovia pri svojej každodennej práci; na druhej strane vyškoliť experta na sociálnosť, t. j. odborníka schopného pochopiť potreby územia, analyzovať ich v dimenziách sociálnosti, životného prostredia, psychológie a územného plánovania a navrhnuť opatrenia vhodné pre rôzne situácie.

V záujme rozvoja cieľov projektu bolo možné prostredníctvom výstupov STUD.IO pracovať v synergii, v európskom rozmere, ktorý zahŕňal najmä krajiny partnerstva, t. j. Taliansko, Španielsko, Rumunsko a Slovensko, a zároveň rozšíriť výskum na európsky a medzinárodný vedecký kontext v rôznych fázach realizácie. Projekt STUD.IO v súlade s európskymi iniciatívami a

politikami podporovanými v záujme rozvoja kompetencií v oblastiach vysokoškolského vzdelávania výrazne zdôrazňuje prvok medzisektorovosti vo vysokoškolskom vzdelávaní; dnes je viac ako kedykoľvek predtým potrebné poskytovať vedomosti a zručnosti, ktoré umožnia novým generáciám odborníkov čeliť dôležitým a zložitým spoločenským výzvam, a to v súvislosti s pandémiou a náhlymi zmenami, ktorým dnes moderná spoločnosť čelí viac ako kedykoľvek predtým. Multidisciplinárny prístup a prepojenie medzi oblasťami sociológie, životného prostredia, psychológie a urbanizmu boli pridanou hodnotou projektu STUD.IO s možnosťou jednak preniknúť do rôznych vedeckých dimenzií uvedených oblastí, jednak hľadať spájajúce prvky a empiricky rozvíjať to, čo bolo navrhnuté prostredníctvom experimentálnych činností.

Nakoniec, vďaka práci, ktorú sme počas troch rokov realizácie projektu rozvinuli, zapojili sme do našich aktivít viac ako 500 odborníkov a výskumníkov z akademickej sféry, ako aj 1 000 študentov a bývalých študentov z partnerských univerzít, veríme, že sme významne prispeli komunitám, ktoré chcú iniciovať rozvoj a obnovu na základe modelu STUD.IO na podporu sociability, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je tento nami navrhovaný nástroj. Projekt nás naučil, že na podporu inkluzívnejšej, udržateľnejšej a aktívnejšej spoločnosti je nevyhnutný multidisciplinárny prístup, v ktorom sa sociálna dynamika, environmentálne aspekty, psychológia a urbanizmus, ktoré sú neoddeliteľne prepojené, navzájom ovplyvňujú v záujme blaha miestneho a mestského kontextu. Projekt STUD.IO určite nie je konečným riešením, ale skutočným východiskom pre sektor vysokoškolského vzdelávania, aby

navrhol projekty a iniciatívy, ktoré sa zaoberajú viacerými dimenziami vedeckého výskumu, ako je to už v rôznych oblastiach so zásadnými úspechmi (pozri napríklad výsledky európskych aliancií); naše partnerstvo je pripravené prijať nové výzvy, pretože bude naďalej pracovať práve na presadzovaní myšlienok a podpore činností STUD.IO, preto každý, kto sa chce podrobnejšie zaoberať témami projektu, ako aj navštíviť stránku www.studio-project.eu, sa s nami môže skontaktovať prostredníctvom e-mailu na adrese info@unioneassessorati.it a poskytnúť nám svoje pripomienky, nápady, postrehy a spoločne navrhnúť budúcnosť sociability vo vysokoškolskom vzdelávaní.

Partnerstvo projektu STUD.IO

PROJEKT STUD.IO A ÚVOD DO PRÍRUKY

The background of the page is a detailed, light-colored line drawing of a city street grid and building footprints. A large, solid teal graphic element is positioned on the right side, consisting of a vertical bar with a curved top edge that extends from the top of the page down to the bottom.

PROJEKT STUD.IO A ÚVOD DO PRÍRUČKY

1.1 Projekt STUD.IO - úvod

Projekt STUD.IO Sociability Through Urban Design Innovation je strategickým partnerstvom v oblasti vysokoškolského vzdelávania, ktoré sa realizuje v spolupráci ôsmich univerzít a organizácií z Talianska, Slovenska, Rumunska a Španielska; projekt konkrétne zahŕňa štyri univerzity a štyri súkromné organizácie (ziskové a neziskové), ktoré sa aktívne zaoberajú zlepšovaním sociálnej starostlivosti a rozvojom inovatívnych sociálnych politík.

Projekt vychádza z potreby identifikovanej počas terénnych štúdií, ktoré uskutočnila koordinujúca organizácia v spolupráci s partnerskými univerzitami a ktoré sa týkali potrieb dnešných miest, či už malých alebo stredne veľkých, v súvislosti s novými sociálnymi výzvami, ktoré s nimi súvisia. Najmä k analýze vzťahu medzi šťastím a mestom sa často pristupovalo všeobecne, so zriedkavými poznatkami o konkrétnych mestách prostredníctvom terénnych prieskumov alebo kontextuálnych nástrojov zahŕňajúcich rôzne oblasti poznania: To, čo sa objavuje a objavilo

v rámci projektu, je v skutočnosti pozoruhodná rozmanitosť perspektív, prístupov a modelov, od tých, ktorí považujú šťastie za koncept "bez kontextu", úzko spojený s jednotlivcom a nezávislý od okolitého prostredia, až po tých, ktorí ho považujú za "kontextuálny" prvok, ovplyvnený množstvom špecifických premenných vrátane územného, sociálneho a mestského kontextu vo všeobecnosti.

Pokiaľ ide o kvantitatívne a kvalitatívne údaje, musíme si uvedomiť, že viac ako 70 % dnešnej populácie žije v európskych mestách a očakáva sa, že do roku 2050 tento podiel dosiahne 80 %. Mestá fungujú ako centrá rastu a pracovných príležitostí, keďže sa v nich nachádza viac ako 75 % európskych pracovných miest. Mestá čelia viacerým sociálnym problémom vrátane ťažkostí v prístupe k službám, problémom s bývaním, fyzickej degradácie a sociálnej a environmentálnej dezintegrácie.

Nedávne správy a prieskumy o šťastí v mestách, ktoré sa uskutočnili v Európe, ako napríklad Eurobarometer 419 (2016) a Eurostat 2018, poukazujú na rozdiely v úrovni šťastia v rámci európskych miest. Krajiny ako Taliansko, Rumunsko a Slovensko majú nižší sklon k šťastiu, ako je európsky priemer, pričom regionálne a miestne rozdiely závisia od veľkosti populačných centier. Zraniteľné skupiny, ako sú deti a starší ľudia, sú neúmerne postihnuté, pretože moderné spoločnosti sú svedkami zhoršenia kľúčových vzťahových väzieb, ktoré sú základnými zložkami šťastia.

Mestská organizácia a súvisiace sociálne politiky majú významný vplyv na život jednotlivca v meste a jeho spoločenský život. Preto dnes viac ako kedykoľvek predtým, musia mať odborníci na urbanizmus a územné plánovanie vedomosti a zručnosti, ktoré im umožnia plne pochopiť sociálne potreby, výzvy a silné stránky mestského kontextu a navrhovať a realizovať vhodné intervencie,

a to všetko pri zohľadnení príslušných sociologických a psychologických aspektov, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu pri podpore pohody a šťastia v mestách.

Cieľom projektu STUD.IO je preto s ohľadom na potrebu, ktorá sa vyskytuje na miestnej úrovni, ako aj v rámci univerzitných vzdelávacích kurzov, prepojiť komplementárne vedy psychológie, sociológie a urbanizmu s cieľom vytvoriť špecializovanú univerzitnú cestu sprevádzanú inovatívnymi nástrojmi a metodikami, najmä s využitím najmodernejších technológií, na zlepšenie a zdokonalenie kariéry univerzitných a neuniverzitných študentov pracujúcich a študujúcich v oblasti rozvoja miest a spoločnosti. Hlavným cieľom projektu je poskytnúť univerzitám študijné cesty rozdelené do špecifických modulov pokrývajúcich rôzne tematické oblasti (urbanistickú, sociálnu, antropologickú, environmentálnu, politickú), ktoré by spĺňali psychologické, vzťahové, sociologické a fyziologické potreby jednotlivcov žijúcich v mestách. Na dosiahnutie tohto cieľa STUD.IO naplánoval realizáciu štyroch intelektuálnych výstupov vrátane tohto produktu (IO4):

1) Prehľad literatúry s názvom "Podpora sociability v mestskom prostredí", zameraný na skúmanie primárnych modelov a súčasného výskumu v oblasti integrácie environmentálnych vied, sociológie, psychológie a urbanizmu. Cieľom tohto prehľadu je zachytiť prevládajúce akademické trendy a identifikovať špecifické požiadavky na vzdelávanie študentov. Okrem toho sa toto úsilie prehĺbilo aj praktickými experimentmi a diskusiami fokusových skupín, ktoré sa uskutočnili v každej partnerskej krajine.

2) Vývoj platformy elektronického vzdelávania STUD.IO (www.elearning.studio-project.eu). Táto online platforma slúži ako cenný zdroj na podporu nášho projektu. Funguje ako interaktívny nástroj, ktorý obsahuje rôzne vzdelávacie moduly a

priestor na spoluprácu pre pedagógov a študentov z rôznych fakúlt, inštitútov a krajín. Táto platforma uľahčuje širšiu výmenu poznatkov, zručností a metodických prístupov súvisiacich s danou témou.

3) Príprava a zverejnenie memoranda o porozumení pre pilotný kurz šitý na mieru s cieľom vybaviť ľudí zručnosťami v oblasti poradenstva, plánovania a riadenia územných zdrojov s cieľom zlepšiť sociálnosť v mestskom kontexte. Tento študijný program bol ponúknutý ako pilotný program, pričom sa doň zapísalo 40 študentov, ktorí sa zúčastnili na 15-dňovom intenzívnom prez študijnom programe v januári 2023 na univerzite v Enna Kore (Taliansko) a na virtuálnej aktivite realizovanej online v rámci platformy E-Learning.

4) Prezentovaný produkt STUD.IO - Pilotné aktivity a usmernenia pre intervencie, príručka, ktorá spája pilotnú fázu projektu a tiež nástroje a usmernenia pre študentov a odborníkov v tejto oblasti. Táto príručka je užitočným nástrojom pre študentov, ktorí môžu priamo aplikovať a experimentovať s poznatkami získanými počas pilotného kurzu a efektívne implementovať model STUD.IO v konkrétnych mestských kontextoch, ale zároveň je to nástroj pre všetkých odborníkov z praxe a správcov, ktorí chcú aktivovať participatívne procesy v konkrétnom mestskom prostredí.

1.2 Projekt STUD.IO a jeho využitie

Projekt STUD.IO vychádza zo základného predpokladu, že podpora spoločenského života v danej oblasti je nevyhnutná na podporu všeobecnej pohody. Odborník, ktorý bude vyškolený, prevezme úlohu "propagátora sociability". Táto úloha si vyžaduje trianguláciu viacerých činností, ktoré vyvrcholia určením kompetencií nevyhnutných na účinné vykonávanie tohto poslania.

S cieľom lepšie pochopiť súčasné vykonávané činnosti, ako aj hlavné potreby odborníkov na podporu sociability v oblasti vzdelávania, boli prostredníctvom IO1 preskúmané a preskúmané projekty:

-Mapovanie osvedčených postupov: Ide o výber príkladov intervencií v rámci sektora, ktoré aktívne zapájajú jednotlivcov do spoločného navrhovania a regenerácie mestských priestorov. Tieto iniciatívy vytvárajú prostredie priaznivé pre spoločenskú aktivitu jednotlivcov a komúní.

-Analýza potrieb v oblasti vzdelávania: Táto akcia sa zameriava na zhromažďovanie informácií od potenciálnych príjemcov odbornej prípravy a územných inštitúcií, ktoré budú vyškolených odborníkov využívať.

-Literárny prehľad: Preskúmanie kľúčových pojmov, ktoré budú základom odbornej prípravy. Tieto koncepty budú slúžiť ako základ pre vypracovanie obsahu odbornej prípravy a ako zdroj informácií pre tých, ktorí plánujú intervencie v tejto oblasti.

Tieto tri činnosti umožnili získať rámec činnosti pre aktivity STUD.IO, ako aj odpovedať na otázky, ktoré vznikli počas fázy plánovania činností, a to:

-Čo podporuje cykly podpory sociability a následného rozvoja územnej sociability?

-Aké faktory uľahčujú alebo bránia vzniku a udržateľnosti takýchto procesov?

-Aké činnosti prispievajú k podpore sociability?

-Aké kompetencie sú nevyhnutné pre "podporovateľa sociability"?

Týmto spôsobom bolo možné vytvoriť koncepciu sociability, ktorá zodpovedala cieľom projektu a bola prenesená do realizácie projektu a stala sa aj hlavným prvkom tejto príručky. Konkrétne možno koncept sociability dekonštruovať na dimenzie, ktoré poskytujú konkrétne usmernenia na podporu konkrétnych činností. Niektoré z týchto dimenzií zahŕňajú:

-Prosociálnosť: Podporovanie správania, ktoré smeruje od individualizmu ku kolektivismu.

-Priateľstvo: Pestovanie pocitu spolupatričnosti v rámci komunity.

-Emocionálne povedomie: Rozpoznávanie a vyjadrovanie emócií, ich premena na požiadavky a navrhovanie riešení.

-Vnímanie verejného a súkromného: Pochopenie hraníc medzi verejným a súkromným priestorom, uznanie spoločného dobra a jeho ocenenie.

-Generativita: Pestovanie schopnosti vytvárať a obnovovať spojenia.

Hlavnou myšlienkou projektu je, že vytvorenie prostredia pre zhromažďovanie, účasť a občiansku angažovanosť môže zlepšiť tieto dimenzie, čím sa zvýši spoločenská aktivita jednotlivcov a vytvorí sa blahobyť v danej oblasti.

Na základe zistení o tom, aké zručnosti potrebuje odborník pri plánovaní intervencií na podporu sociability, boli v tejto príručke identifikované nasledujúce oblasti, ktoré sa použili a z ktorých sa vychádzalo pri určovaní činností navrhovaných v príručke a usmernení na realizáciu aktivít na podporu sociability s účasťou občanov.

Tieto kompetencie sú:

- Analýza vyjadrených a nevyjadrených potrieb územia.
- Zhodnotenie zdrojov a slabých stránok územia.
- Riadenie komunikácie a sprostredkovanie interakcií medzi zainteresovanými stranami.
- Uznávanie a podpora prosociálneho správania v rámci miestnej komunity.
- Pochopenie základných princípov urbanistického plánovania.
- Pochopenie participatívnych metód spoločného navrhovania mestských intervencií a rozvíjanie pocitu spolupatričnosti, rešpektu a zdieľania spoločného dobra.

Vzhľadom na tieto zásady partnerstvo aktívne spolupracovalo v rôznych oblastiach záujmu a na rôznych témach s cieľom vytvoriť tieto usmernenia na základe predchádzajúcich skúseností a výsledkov výskumu.

Tieto usmernenia budú špecifikovať rámec a metódy používania v nasledujúcej časti.

VÝZNAM A METODIKA PRÍRUCKY

VÝZNAM A METODIKA PRÍRUČKY

2.1 Príručka STUD.IO - úvod

Táto príručka završuje overovanie modelu vzdelávania projektu STUD.IO; produkt sa v skutočnosti premieta do experimentálnych nástrojov, ktoré sú výsledkom výskumnej a analytickej cesty iniciovanej prostredníctvom projektu. Zhromažďovaním vedeckých a empirických aspektov prostredníctvom výsledkov prehľadu literatúry "Podpora sociability v mestskom prostredí" bolo totiž možné pochopiť, ktoré oblasti a dimenzie boli navrhnuté počas realizácie projektu, ale predovšetkým využité pri vypracovaní "Pilotného kurzu", na ktorom sa zúčastnilo 40 študentov z univerzít partnerstva.

Produkt bol vypracovaný pod dohľadom vedeckého tímu projektu odborníkmi zo združení Unione degli Assessorati, AEEP, Consorzio Tartaruga a Sorangeli Trans, čo sú subjekty, ktoré sa zaoberajú plánovaním politiky rozvoja územného a miestneho blahobytu prostredníctvom aktívneho zapojenia občianstva a správy vecí verejných, čo sú kľúčové prvky tohto produktu.

Príručka je rovnako nástrojom pre ďalšie štúdium a metódu, ako aj praktickým nástrojom na realizáciu konkrétnych opatrení pre rôzne oblasti, oblasti a ciele. Navrhované nástroje boli analyzované a použité počas skúseností z projektu vo fáze lokálneho experimentovania, na ktorom pracovali študenti

pilotného kurzu, ale sú aj výsledkom skúseností a výskumu subjektov zapojených do vývoja nástroja. Aktivizácia zainteresovaných strán, správcov a občanov v rámci skúseností subjektov bola východiskom pri zhromažďovaní aktivít a činností, ktoré boli následne rozdelené podľa konkrétnych oblastí a kompetencií.

Projektové aktivity sa doplnili aj 9 uskutočnenými videorozhovormi, ktoré sú k dispozícii na e-learningovej platforme projektu STUD.IO ako neoddeliteľná súčasť vzdelávacej cesty projektu; konkrétne sa miestne experimentovanie uskutočnilo počas aktivít Zimnej školy v obci Enna a v obci Calascibetta, ktoré ponúkli vhodné prostredie pre výskum študentov, ktorí pod vedením pedagogických pracovníkov vykonávali výskumné činnosti a implementáciu nástrojov, ktoré sa naučili počas teoretickej fázy.

Tento nástroj je rozdelený na štyri časti:

- Prvú časť tvorí teoretická štúdia o prvkoch občianskej participácie, analýzy a zlepšovania mestského kontextu, plánovania.
- Druhú časť tvorí 6 aktivít a 8 nástrojov, ktoré možno použiť v miestnom kontexte, s ich špecifikami použitia, cieľmi a oblasťami;
- Tretia časť obsahujúca niektoré výsledky výskumu a experimentov, ktoré vypracovali študenti pilotného kurzu a informácie o európskych iniciatívach, ktoré môžu byť užitočným východiskom alebo opatreniami v nadväznosti na to, čo bolo navrhnuté v rámci projektu STUD.IO.

Každá časť je vypracovaná tak, aby ju mohlo používať široké publikum, nie výlučne akademické: naším zámerom je poskytnúť užitočné rady samotným občanom, aby mohli iniciovať zmeny vo svojich obciach, ktoré zahŕňajú model sociability ako kľúčový prvok, s možnosťou využiť podporu odborníkov vyškolených v koordinácii a realizácii aktivít na zlepšenie kontextu miest.

2.2 Sociálnosť ako nástroj: referencie a metodika

Usmernenia sú štruktúrované podľa teoretického rámca definovaného na základe výstupov projektu. S cieľom vytvoriť štruktúru nástroja, ktorý by bol kontextuálny a aktuálny, boli identifikované najmä kľúčové témy zo štyroch dimenzií: sociológie, životného prostredia, psychológie a urbanizmu.

Pokiaľ ide o témy, na ktoré sa vzťahujú usmernenia a na ktoré sa zameria experimentovanie zamerané na vytvorenie obnovenej mestskej identity, z hľadiska spoločenskosti a komunity priestorov, sú to:

- Štúdium , analýza a zlepšenie mestského kontextu: proces "skrášľovania";
- Antropocentrizmus v mestskom prostredí a vhodný prístup k mestskému prostrediu ako funkcia sociability;
- Využitie priestorových prvkov na vytvorenie prostredia užitočného pre sociálne interakcie;
- Voľný čas a plánovanie: Ako skupina ovplyvňuje mestskú politiku;
- Sociálne potreby a účasť;

Tieto témy sú kľúčové pre čítanie tohto produktu a sú podrobne rozpracované v týchto usmerneniach; najmä sú prierezovo rozpracované v rámci navrhovaných činností.

V skutočnosti sa v rámci výskumu zdôraznilo, že mestské prostredie bez ohľadu na jeho osobitosti by sa vzhľadom na vplyv, ktorý má na jeho obyvateľov a občanov, malo nevyhnutne brať viac do úvahy. To, čo označujeme ako "environmentálnu zložku"

miest, spolu so správaním jednotlivcov, ktorí v nich žijú, tvorí kolektívny a participatívny kontext: hovoríme o environmentálnom, sociálnom a fyziologickom správaní. To, čo však v mestskom prostredí určuje toto správanie, sú práve vnemy, ktoré človek prijíma; miesta sa stávajú rozmerom a identifikáciou, takže sa stávajú pilierom interakcie medzi ľuďmi a ich rozvoja.

Vychádzajúc z tohto predpokladu, myslenie a plánovanie miesta musí nevyhnutne vychádzať od tých, ktorí v ňom žijú, a zohľadňovať všetky dostupné informácie (kvalitatívne a kvantitatívne), aby sa vytvorila účinná a funkčná zmena. Práve prechod a zmena dnes viac ako kedykoľvek predtým predstavujú našu komunitu, v ktorej sa neustále spochybňujú inovácie, sociálna, hospodárska a klimatická rovnováha.

Stačí si spomenúť na všetky novinky a zmeny v živote vo všeobecnosti po období pandémie, ktoré viedli k opätovnému objavovaniu nám blízkych priestorov a blízkosti, každodennému životu doma alebo "úniku" z veľkých centier s možnosťou online práce, ktorá v súčasnosti úplne zmenila koncept práce v porovnaní s obdobím pred piatich rokov.

Zo skúseností s pandemiou vyvodzujeme, že sme do istej miery nepripravení na zmeny, ale zároveň hľadáme odpovede na zvládnutie naliehavých situácií a transformácií, ktoré sa môžu čo najlepšie prispôbiť potrebám v akomkoľvek kontexte. To, čo dáva väčší impulz na prispôbenie sa zmenám, je kolektívna schopnosť reagovať aktívnou účasťou na politikách "zapnutia" odolnosti miest a jednotlivcov, ktorí v nich žijú, iniciovaním ciest transformácie. Občan dnes nechce len pochopiť výstupy navrhované správou a politikou, ale chce sa na nich podieľať a byť čiastočne aktívnym subjektom, ale na to potrebuje byť správne

usmernený: tu prichádza na rad myšlienka profesionála v oblasti sociability, ktorý dokáže pochopiť a čítať potreby, aby mohol navrhnúť správne kroky.

Určite nie je možné poskytnúť univerzálnu odpoveď pre všetky rôzne kontexty, ale vyzývame vás, aby ste využili to, čo bolo navrhnuté ako užitočné usmernenie, ktoré možno prispôbiť potrebám identifikovaným v oblastiach možných intervencií na podporu sociability. Čo je však možné, je poskytnúť odborníkom primeranú odbornú prípravu a občanom informácie s cieľom aktivovať cesty transformácie, ktoré môžu mať skutočný vplyv na život všetkých občanov.

V metodike tejto príručky sa pri návrhu odporúčaných opatrení pripisuje dôležitosť vzdelávaciemu a sprievodnému prvku činnosti: ide vlastne o vzdelávací a prevádzkový obsah určený tak pre odborníka, ako aj pre správcu, ktorý má záujem o prehĺbenie prvkov zapojenia občanov zameraných na zlepšenie toho, čo sme chápali ako spoločnosť miest. V tomto zmysle profesionál STUD.IO buduje vzťahy a prepojenia medzi skupinami, občanmi a miestami, uľahčuje cirkuláciu informácií a pretvára potreby a požiadavky (explicitné aj neexplicitné) na potenciálne poznatky a výstupy. Používanie predložených usmernení môže byť užitočným vodítkom a východiskom pre vypracovanie ciest zmien a/alebo zlepšení.

Participatívne procesy, nech sú akokoľvek zložité, majú zásadný význam pre zlepšenie mestského kontextu, usmernenie stratégií a zabezpečenie toho, aby sa návrhy a myšlienky občanov premietli do činnosti správy. Nejde o čisto reprezentatívnu účasť, ale o iniciovanie procesov, ktoré sú preskúmané v každom aspekte

(posúdenie rizík a príležitostí na začiatku), aby sa získali podnety a spätná väzba, ktoré sú užitočné pre daný účel.

Až príliš často sa totiž stáva, že keď sa verejná správa rozhodne zapojiť občanov do aktivít alebo konzultácií, nedokáže odstrániť logiku odvetvia a administratívnych postupov, naráža na odpor a ťažkosti pri zapájaní občanov, ktorí často len s ťažkosťami chápu logiku určitých krokov. Z tohto dôvodu prítomnosť facilitátora v takomto procese zapojenia a angažovanosti občanov umožňuje naplno využiť potenciál participatívnych ciest. Najmä v procesoch obnovy miest alebo zlepšovania mestského kontextu je nevyhnutne zapojených mnoho zručností a osobností: plánovači, ekonómovia, sociológovia, agronómovia, politici atď. rôzne odbornosti a znalosti sa zbiehajú k spoločnému cieľu.

Aj keď je možné vytvoriť príležitosti na účasť, napríklad medzi rôznymi osobnosťami a občanmi, samotná výmena a účasť v žiadnom prípade nestačí na definovanie inovačnej stratégie alebo správneho riadenia problémov, ktorým čelíme. Ak nie je proces participácie riadne facilitovaný, môže sklamať očakávania a ponúknuť predvídateľné výsledky, ako napríklad "viac miest na zhromažďovanie", "viac verejnej zelene", t. j. výsledky bez skutočného tvorivého a kontextuálneho smerovania.

Odborník STUD.IO musí byť preto pripravený prijať výzvu riadenia rôznej profesionality tým, že pochopí všetky oblasti intervencie, pochopí zameranie a poukáže na cieľ navrhovanej činnosti: a to je inovatívny prvok tohto dokumentu, ktorý navrhuje činnosti rozdelené podľa rôznych tematických oblastí, čomu zodpovedá konkrétna oblasť, ktorú zachytáva.

V tomto ohľade metodika vývoja tejto príručky zohľadňovala túto skutočnosť, ako aj ďalšie determinanty procesov rozvoja sociability v rôznych kontextoch s cieľom vytvoriť nástroj, ktorý by bol čo najkomplexnejší a najpoužiteľnejší.

Skúsenosti, údaje získané v teréne a zapojenie zainteresovaných strán umožnili navrhnuť nástroj s tromi určujúcimi prvkami:

-relevantnosť riešených tém v reakcii na vzniknuté a vznikajúce potreby, ktoré možno prostredníctvom navrhovaného nástroja zachytiť a zohľadniť.

-Adaptabilita vzhľadom na veľké rozdiely, ktoré tematická oblasť, ktorej sa príručka venuje, zachytáva: stačí povedať, že pri realizácii projektu STUD.IO sa pri vykonávaní výskumnej práce zohľadnili 4 krajiny partnerstva, ako aj európsky a medzinárodný kontext. Nástroj sa povzniesol nad špecifické kontexty a prispôsobuje sa rôznym potrebám, zdrojom a dostupnosti miest a ľudí.

-Kľúčovým prvkom najmä v kontexte európskeho projektu je opakovateľnosť, keďže naším cieľom je ponúknuť zdroje, ktoré môžu byť východiskovým bodom pre ďalšie akcie, intervenčné siete a súvisiace a/alebo doplnkové oblasti, pričom si uvedomujeme dôležitosť interdisciplinarity v tejto oblasti.

Pokiaľ ide o etapy navrhovanej metodiky na vypracovanie usmernení, bola štruktúrovaná do 3 krokov:

-Predbežná analýza a osvedčené postupy: na základe výskumu literatúry boli identifikované oblasti a potreby v oblasti odbornej prípravy/vzdelávania, pričom sa pridala analýza osvedčených postupov užitočných pre prístup STUD.IO;

-Výber nástrojov: Vykonalo sa vyhľadávanie hlavných participatívnych nástrojov na zlepšenie mestského kontextu, ako

aj brainstormingové aktivity na vývoj nástrojov, ktoré boli vhodné pre zamýšľaný cieľ.

-Vývoj, testovanie a hodnotenie nástroja: usmernenia boli štruktúrované a zostavené do jedného nástroja pre fázu testovania. Následne sa produkt vyhodnotil a otestoval, aby sa dosiahol čo najlepší výsledok z hľadiska vplyvu a používania.

Metodiku možno preto zhrnúť do fáz mapovania, aktivácie a monitorovania.

2.3 Odporúčania pre čítanie príručky

Ako bolo uvedené, príručka je rozdelená na dve časti, čisto teoretickú časť a praktickú časť, doplnenú o nástroje, ktoré možno použiť v rôznych mestských a urbánnych kontextoch.

Vždy treba mať na pamäti, že navrhovaná príručka nie je nástrojom pre urbanizmus, ani pre sociológiu alebo environmentálne plánovanie: je to nástroj, ktorý zhromažďuje skúsenosti a spája oblasti, porovnáva aspekty a navrhuje sa na vyrovnanie rôznych prvkov, aby usmernil odborníkov z rôznych oblastí a umožnil im navrhnuť opatrenia na zmenu na miestnej úrovni alebo iniciovať cesty k zmene.

Schopnosť toho, koho identifikujeme ako facilitátora procesov zlepšovania v mestskom kontexte na podporu sociability, spočíva v používaní a využívaní navrhovaných nástrojov na vlastné účely participácie a realizácie ciest zmeny na miestnej úrovni.

Nástroje sú v skutočnosti špecifikované prostredníctvom 4 symbolov, ktoré predstavujú oblasti kompetencií súvisiace s projektom STUD.IO.

Handbook Areas

Psychologická oblasť:

Táto oblasť zahŕňa činnosti, ktoré aktivizujú emocionálny a psychologický aspekt života občana; oblasť zahŕňa prvky šťastia a emocionálnej pohody spojené s kvalitou života a individuálnymi potrebami, ako aj činnosti, ktoré podporujú duševné zdravie a rekreačné činnosti, opäť v kontexte komunity a účasti.

Environmentálna oblasť:

Táto oblasť zahŕňa prvky vzťahu medzi jednotlivcom a životným prostredím, ktoré sa chápu ako súbor činností a aktivít, ktoré zahŕňajú zelený prvok pre celkové zlepšenie mestského a mestského blahobytu z environmentálneho hľadiska.

Sociologická oblasť:

Táto oblasť zahŕňa vzťahové a sociálne aspekty každodenného života v komunite, ktoré poskytujú navrhované činnosti; zahŕňa celý rozmer sociálnej súdržnosti, začlenenia, účasti a rozmanitosti, ktoré vytvárajú spoločnosť.

Oblasť mestského plánovania:

Do tejto oblasti patria činnosti a iniciatívy, ktoré zahŕňajú prvky plánovania, priestorovej predstavivosti a riadenia a programovania. Životnosť štvrtí, architektúra a priestory sú prvky, ktoré odlišujú činnosti zahrnuté do tejto oblasti s cieľom zlepšiť priestory a plánovať spoločnosť miest prostredníctvom mestského dizajnu.

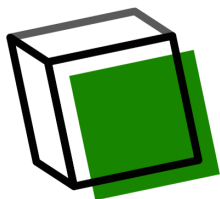
Pri každej činnosti sa uvedú tieto symboly, ktoré sa podfarbia, ak navrhované činnosti aktivujú jednu z referenčných oblastí. Niektoré činnosti môžu zahŕňať aj niekoľko referenčných oblastí.

Rôzne oblasti, ako aj rôzne ciele, ktoré sú navrhnuté, plne reprezentujú multidisciplinaritu a medzisektorovosť projektu STUD.IO v jeho rôznych formách, čo odráža potrebu viacúrovňového zobrazenia: myšlienka poznatkov alebo opatrení ukotvených v jednej dimenzii znižuje možnosť výmeny, kontaminácie a tiež vplyvu výsledkov, a preto vás vyzývame, aby ste si tento dokument prečítali s vedomím tohto metodologického prístupu.

Navrhované nástroje sa najlepšie uplatňujú v mestskom kontexte s maximálne 50 000 obyvateľmi; v každom prípade sa navrhované činnosti dajú najlepšie prispôbiť a rozdeliť, napríklad na miestne experimenty v konkrétnych štvrtiach väčších miest.

VYTVÁRANIE PRÍLEŽNOSTÍ NA AKTÍVNU ÚČASŤ

VYTVÁRANIE PRÍLEŽITOSTÍ NA AKTÍVNU ÚČASŤ

3.1 Základy občianskej participácie pre sociálnosť: analýza kľúčových aktérov a význam miest

Obce, malé, stredné aj veľké, sú dnes viac ako kedykoľvek predtým miestom inovácií, kreativity, rozmanitosti a výziev. Mestské a územné transformácie sú komplexné javy, ktoré si vyžadujú pozornosť, starostlivosť a spoločnú víziu na zabezpečenie ich udržateľného a aktívneho rozvoja.

V takýchto kontextoch transformácie sa účasť občanov a tých, ktorí v daných miestach žijú, ukazuje ako kľúčový prvok úspechu procesov zmeny: Unione degli Assessorati, koordinátor projektu STUD.IO, ako aj AEEP a Consorzio Tartaruga už niekoľko rokov pracujú v miestnych kontextoch, kde aktivizujú občanov a administratívu, aby plánovali a spoluvytvárali lepšie a obnovené mestské a sociálne kontexty, vyčleňujú zdroje a podporujú inovatívne činnosti; to im umožnilo experimentovať a získavať poznatky a skúsenosti užitočné aj pre tvorbu tohto produktu.

Keď hovoríme o občianskej participácii, máme na mysli schopnosť a/alebo možnosť občanov podieľať sa na tvorbe politik, mestskom a sociálnom plánovaní a rozhodovaní, ktoré ovplyvňujú ich každodenný život a život mnohých ďalších občanov, ktorí žijú v miestach a priestoroch mestského prostredia. V základe premien dynamiky miest nachádzame práve možnosť objavovať a znovuobjavovať vlastné mesto a miesta: občania majú skutočne

možnosť zažívať verejné miesta, námestia a ulice nielen ako miesta prechodu, ale aj ako priestory stretávania a spoločenstva, čím sa zvyšuje kultúrny a historický význam väzieb, ktoré ho reprezentujú. Na to, aby mohli objaviť tento potenciál, však potrebujú správne usmernenie prostredníctvom práce odborníkov, ktorí dokážu vzájomne pôsobiť na rôzne zložky miest a umožniť ich interakciu, čím sa ľudia a prostredie dostanú do dialógu.

Spoločnosť miest teda spočíva v ich vnútornej kapacite, v blahobyte spoločenstva a jednotlivcov, ktorí v nich žijú: kultúrne dedičstvo, emocionálne väzby a prvky tvorivosti tvoria významy, ktoré sa spájajú so sociálnymi praktikami, stávajú sa skúsenosťou a kultúrou. V tomto zmysle sa účasť na budovaní mesta a miest spoločného života stáva ďalším prvkom agregácie a spolupatričnosti, pričom má možnosť priamo ovplyvňovať tieto priestory, ktoré sú zažívané v každodennom živote.

Účasť na realizácii obrazu mesta, chápaného ako akékoľvek mestské prostredie, umožňuje pracovať na prvku vnímania, a to tak u tých, ktorí miesta pozorujú a navštevujú, ako aj u tých, ktorí tam žijú; účasť zaručuje lepšie výsledky v starostlivosti o dobro územia, podporuje mechanizmy začlenenia a sociálnej súdržnosti, zlepšuje pocit spolupatričnosti a celkovo lepšiu kvalitu života.

Práve na základe týchto predpokladov je účasť občanov kľúčom k podpore sociability v miestach, chápanej ako proces transformácie miesta pre úplné zlepšenie jeho vnímania v rámci urbanistických, psychologických, sociologických a environmentálnych profilov. Občan si však nemôže samostatne plne uvedomovať všetky procesy, ktoré ovplyvňujú územné zmeny, tak, aby miestne akcie a projekty umožňovali realizáciu myšlienok a návrhov, aktivizáciu plného potenciálu miest, aktívne usmerňovaných v súbore činností potrebných na zlepšenie kontextu mesta.

Súčasnosť a premeny, ktorým sú mestá a miesta vystavené, si vyžadujú aktívnu spätnú väzbu jednotlivca a komunity, ku ktorej patrí; v posledných rokoch sa v rámci participatívnych prístupov potreby a identita zaraďujú medzi hlavné prvky, ktorým treba venovať pozornosť. Úloha občana je zásadná, rovnako ako túžba občana cítiť sa súčasťou komunity, najmä po období pandémie, ktorej skúsenosť "nehybnosti" doma nás prinútila zamyslieť sa nad mnohými prvkami každodenného života, ktoré sa považujú za samozrejmé, ako je život v meste a jeho priestory.

Prostredníctvom procesov zlepšovania komunity a jej miest je preto možné pokúsiť sa o zlepšenie kontextu a uspieť v ňom vytváraním pozitívnych a konkrétnych reakcií na vznikajúce, vyjadrené a nevyjadrené potreby. Ide o súbor workshopov pre konfrontáciu, animáciu a konzultáciu, v ktorých odborníci, správcovia, politickí činitelia a občania nachádzajú otvorený a dostupný rozmer konfrontácie, aby sa im podarilo zlepšiť kontext mesta. Ciele projektu STUD.IO, ktorý sa počas svojej realizácie aktívne snažil poskytnúť odborníkom nástroje a zručnosti užitočné pri riadení takýchto procesov územnej participácie a zlepšovania, dokonale zapadajú do týchto činností.

Otvorenie sa takýmto participačným procesom a podpora šírenia kolaboratívnych prístupov k hľadaniu spoločných riešení v mestských a sociálnych politikách je v súčasnosti viac ako kedykoľvek predtým príležitosťou: schopnosť prispôbiť sa inováciám umožňuje dynamickejšie a účinnejšie procesy mestského a sociálneho rozvoja. Vyhodnotením skúseností a osvedčených postupov realizovaných v posledných rokoch bolo možné uvedomiť si, ako sa participatívne nástroje môžu uplatňovať v rôznych kontextoch a byť viac alebo menej významné v závislosti od odporu alebo otvorenosti občianstva i administratívy.

Nejde teda o to, aby sa tieto činnosti kopírovali, ale aby sa o nich vedelo a aby sa vhodne prispôbili rôznym kontextom: pri čítaní týchto odsekov, ako aj navrhovaných činností, bola snaha zachovať čo najvšeobecnejší a najprispôsobivejší prehľad, aby si tí, ktorí chcú tieto nástroje používať, mohli ľahko predstaviť a realizovať ich využitím dostupných zdrojov. Je dôležité uvedomiť si, že ciele participácie a výsledky participácie nemožno považovať za samozrejmosť, ale práve možnosť posúdiť a opísať obmedzenia, s ktorými sa stretávame počas realizácie, je užitočným meradlom na pochopenie účinnosti takýchto aktivít.

Procesy účasti občanov na zlepšovaní mestských a obecných podmienok zahŕňajú 3 kľúčové subjekty:

-Občania, ktorí sú základným prvkom participatívneho procesu, prispievajú k realizácii iniciatív, podporujú špecifické potreby tých, ktorí v daných miestach žijú, a poskytujú základnú perspektívu "zdola nahor" pre vízie a zmeny, ktoré sa majú navrhnuť; prostredníctvom účasti sa občania môžu cítiť viac zapojení a zodpovední za priestor, v ktorom žijú. To vedie k väčšiemu pocitu spolupatričnosti a túžbe neustále prispievať k rastu komunity v zmysle posilnenia postavenia.

-Inštitúcie, správa a zainteresované strany, ktoré často podporujú participatívny proces, poskytujú kanály zapojenia a do určitej miery podporujú rôzne spôsoby účasti. Inštitúcie musia tiež zabezpečiť transparentnosť rozhodovacieho procesu: to sa prejavuje v jasnej a otvorenej komunikácii, aby sa komunita zodpovedala za prijaté opatrenia a rozhodnutia, ako aj za ciele činností.

-profesionáli alebo facilitátori participatívneho procesu, osoby, ktoré poskytujú technickú podporu pre rozvoj participatívneho procesu, sú schopní používať dostupné nástroje a čítať údaje a

poskytovať aktívnu podporu. Tieto údaje zahŕňajú odborníkov, ktorých projekt STUD.IO vyškolil a naďalej školí v rámci univerzitných školení ponúkaných projektom.

Okrem týchto troch definovaných aktérov existujú aj ďalší potenciálni aktéri, ktorí majú záujem na návrhoch a opatreniach, ktoré by sa mohli prijať pri presadzovaní myšlienok vyplývajúcich z projektov účasti.

Je zrejmé, že určenie procesov participácie a jej aktérov neznamená, že ich účasť je daná, najmä v komunitách, kde je úroveň participácie relatívne nízka.

3.2 Výber aktérov participatívnych procesov: občania

Riešenie otázky výberu účastníkov v kontexte občianskej participácie sa môže spočiatku zdať kontraintuitívne. Participácia by podľa svojej definície mala byť otvorená všetkým občanom, ktorí sa zaujímajú o konkrétny problém alebo situáciu alebo sú do nej zapojení.

Faktom však je, že napriek zámeru zapojiť všetkých, má v skutočnosti záujem zúčastniť sa na takýchto participačných procesoch len malá časť obyvateľstva. Ako často vidíme prázdne učebne po odborne zorganizovaných otvorených podujatiach alebo máme problém zhromaždiť očakávaných účastníkov.

Tento jav predstavuje paradox slobodnej možnosti participácie, mohli by sme povedať "participatívnej demokracie": zatiaľ čo na jednej strane sa usilujeme o zapojenie všetkých, na druhej strane je participácia obmedzená na malý počet jednotlivcov, často len na malé percento zapojenej populácie. Prirodzene, potom dochádza k výberu účastníka, ale pre facilitátora je dôležité pochopiť, či sa tento výber uskutočňuje a kto je zaň zodpovedný.

Prvá metodika výberu v participatívnych procesoch spočíva v samovýbere. V tomto scenári je účasť úplne slobodná a každý sa môže rozhodnúť, či sa participatívneho procesu zúčastní, alebo sa ho zdrží. Táto forma výberu rešpektuje slobodu jednotlivca, ale môže viesť k nerovnováhe, ktorá nevyhnutne ovplyvní výsledok participačného procesu.

Aj keď je účasť otvorená pre všetkých, je pravdepodobné, že sa pre účasť skutočne rozhodnú len niektoré kategórie jednotlivcov. Napríklad tí, ktorí sú členmi špecifických sociálnych sietí,

záujmových skupín alebo združení, sa môžu aktívne zúčastňovať, zatiaľ čo tí, ktorí majú väčšie rodinné alebo pracovné povinnosti alebo radšej využívajú svoj voľný čas iným spôsobom, sa môžu vylúčiť. Tento typ výberu môže viesť k neúplnému a skreslenému zobrazeniu rôznych záujmov a názorov prítomných v zúčastnenej populácii. Facilitátor preto zasahuje posúdením kritérií otvorenosti, napr. prostredníctvom nástrojov na zaznamenávanie, aby sledoval priebeh účasti a príslušnosť určitých sociálnych skupín, čo by mohlo vytvoriť neúplnú skúsenosť s účasťou.

Druhá metodika sa nazýva metodika cieleného výberu a snaží sa riešiť riziká samovýberu. V tomto prípade nie je účasť otvorená všetkým bez rozdielu, ale pracovná skupina alebo kolektív sa snaží zapojiť zástupcov všetkých relevantných záujmov a názorov. Cieľom tohto prístupu je vytvoriť vyváženejšie a inkluzívnejšie diskusné prostredie, ale veľa závisí od spravodlivosti a kompetentnosti osoby, ktorá vykonáva výberovú činnosť, a od spôsobu jej vykonávania. Schopnosť odborníka z praxe je preto v metódach a konštrukcii výberových nástrojov, ktoré čo najviac zodpovedajú očakávaniam a cieľom participačnej činnosti.

Tretou metodikou je náhodný výber. Odborník alebo skupina odborníkov, ktorí navrhujú činnosť, náhodne vyberú reprezentatívnu vzorku populácie, ktorá sa zúčastní na participačnom procese.

Výber sa uskutočňuje pomocou rovnakých postupov, aké sú typické pre prieskumy verejnej mienky; tento prístup sa široko používa v rôznych medzinárodných skúsenostiach, ako sú konferencie a výskumy. Hoci sa medzi náhodne vybranými

osobami stále vyskytuje určitý stupeň samovýberu, tento jav je oveľa menej selektívny ako dobrovoľná účasť.

3.3 Výber aktérov participatívnych procesov: zainteresované strany

Ako sme videli, vo väčšine procesov participácie je okrem občana potrebná aj prítomnosť a podpora vedenia a/alebo zainteresovaných strán, ktoré akceptujú a podporujú dôvody participácie. Najmä pokiaľ ide o mestskú a sociálnu starostlivosť, je nevyhnutné, aby odborníci, ktorí majú v úmysle realizovať procesy participácie občanov, preklenuli prípadné medzery podľa navrhovaných oblastí intervencie.

V ďalšej časti, v ktorej budeme analyzovať niektoré užitočné nástroje na účasť občanov, sú v skutočnosti uvedené ciele účasti, ako aj zdroje a ciele intervencií; navrhnuté sú však aj činnosti, ktoré si nevyžadujú účasť správy alebo zainteresovaných strán, ale môžu ich vykonávať priamo sprostredkovatelia, a to za predpokladu podpory alebo povolenia.

V každom prípade, aby sme mohli adekvátne naplánovať a zabezpečiť efektívnu participáciu, je nevyhnutné vykonať podrobné zmapovanie osôb, ktoré sú našimi zainteresovanými stranami v participačnom procese, ktoré budeme všeobecne nazývať zainteresované strany zapojené do procesu.

Zainteresované strany sú aktéri, ktorí sú priamo alebo nepriamo ovplyvnení výsledkami participačného procesu alebo problémami a ich zapojenie môže byť rozhodujúce pre úspech činnosti. Podobne ako v prípade aktérov/občanov musí odborník, ktorý má v úmysle navrhnuť miestne aktivity, identifikovať a zmapovať zainteresované strany, preto navrhujeme systematický prístup mapovania rozdelený do dvoch makrofáz:

1) Identifikácia zainteresovaných strán

je potrebné porozumieť potenciálnym a súčasným zainteresovaným stranám v závislosti od aktivity účasti a/alebo riešenej témy. Ide o skutočnú fázu analýzy, v ktorej sa zvažujú vzťahy, kontakty a miestne siete v rámci komunity, počnúc úrovňami a stupňami zapojenia. Správcovia, združenia, neformálne skupiny sú potenciálnymi zainteresovanými stranami; správne orgány a úrady často disponujú registrami, ktoré možno použiť na začatie fázy identifikácie, ako počiatkový nástroj analýzy. Po identifikácii a zostavení zoznamu zainteresovaných strán, určení kontaktov a oblastí sa prejde k druhej fáze.

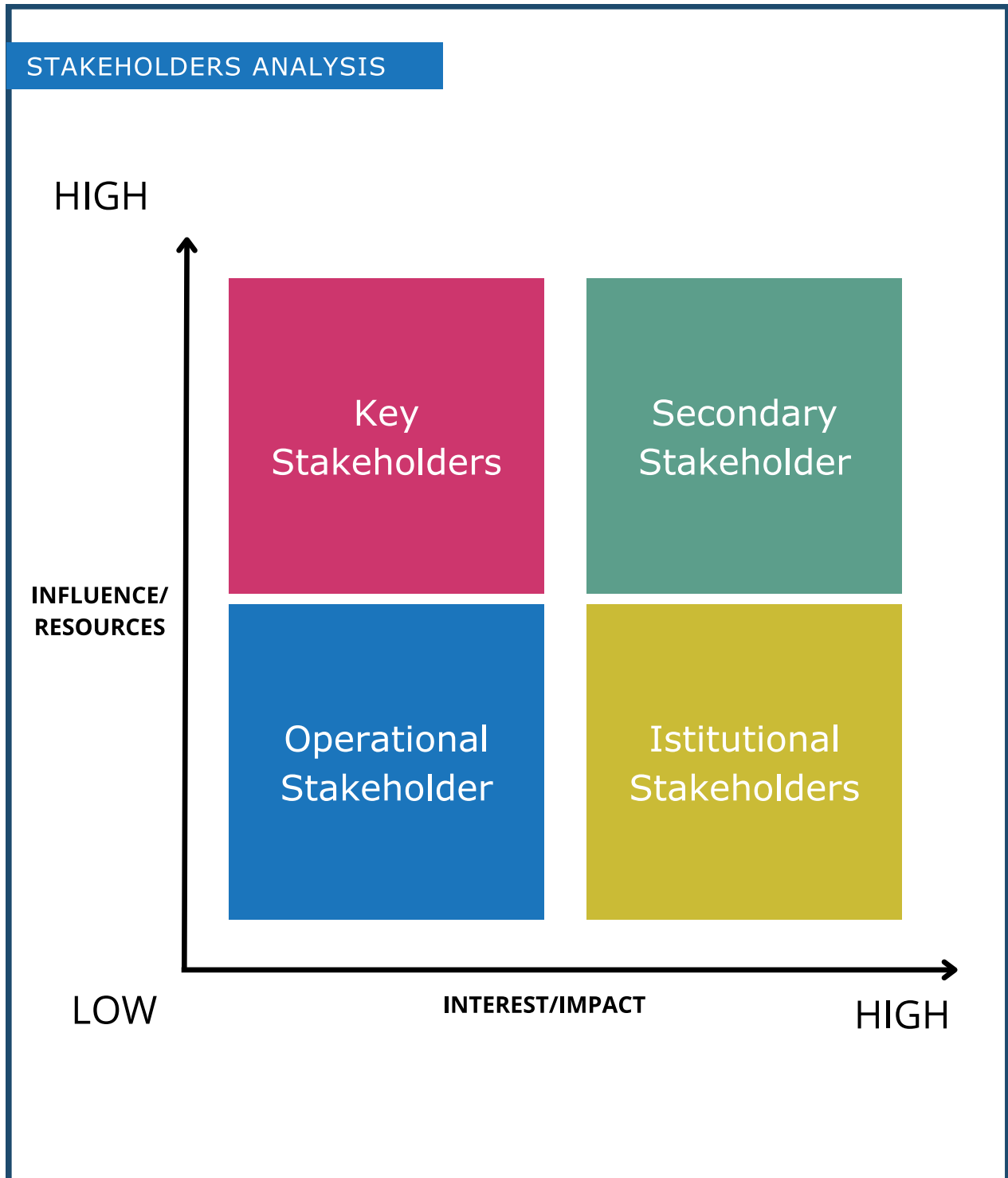
2) Analýza zainteresovaných strán:

Analýza zainteresovaných strán nám umožňuje urobiť funkčný výber pre náš participačný proces: odborník má možnosť pochopiť minulosť, interakcie, uskutočnené iniciatívy, ale aj všetky významné konflikty alebo spoluprácu medzi subjektmi, ktoré sú potenciálne užitočné pre ciele participácie.

Na lepšie pochopenie a získanie účasti kľúčových zainteresovaných strán je však potrebné použiť štvorúrovňovú analytickú maticu.

Pre každú úroveň sú určené ukazovatele VYSOKÁ, STREDNÁ, NÍZKA, ktoré umožňujú maticovú analýzu a poskytujú posúdenie výskytu a významu zainteresovaných strán v participačnom procese. Ukazovatele vplyvu a grafické znázornenie analýzy sú uvedené nižšie.

Úrovně, ktoré sa majú analyzovať podľa navrhovaného systému, sú:

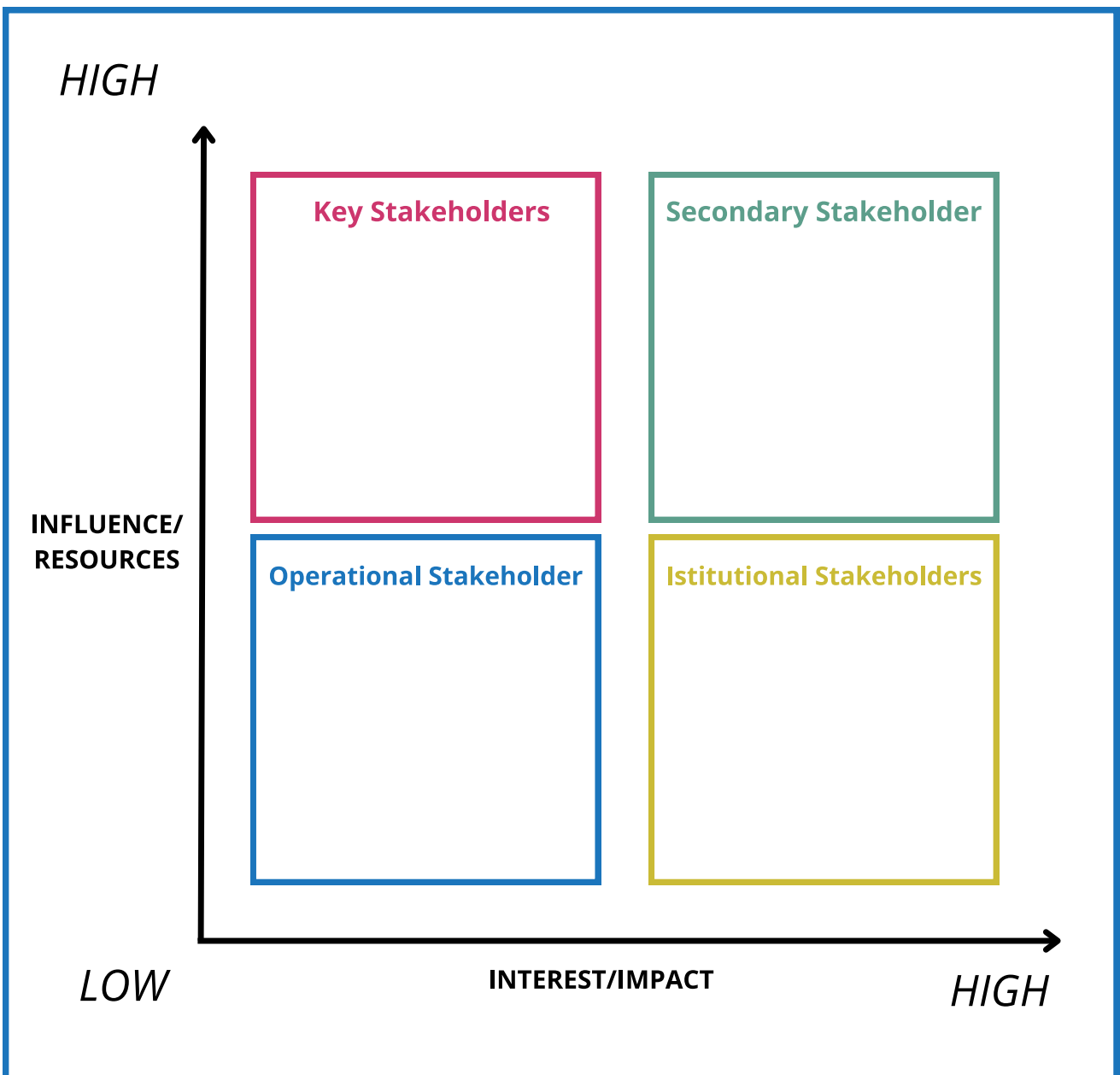

- 1) Záujem aktéra o oblasť participácie, chápaný ako miera relevantnosti výsledkov činnosti, ako to môže ovplyvniť zlepšenie mestského kontextu pri podpore spoločenskosti miest a účasti občanov;
- 2) Vplyv procesu na činnosť aktéra, ktorý sa chápe ako posúdenie vplyvu, ktorý môže mať činnosť potenciálne na zainteresovanú stranu z hľadiska príležitostí a významu.
- 3) Zdroje a kapacity, ktoré má aktér k dispozícii, chápané ako komplex vedomostí, špecializovaných zručností a kontaktov, ako aj prípadné ekonomické zdroje, ktoré môžu pridať hodnotu činnosti účasti.
- 4) Vplyv na fázy účasti, t. j. posúdenie, aký vplyv (pozitívny alebo negatívny) môžu mať zainteresované strany na účasť a výsledky na rôznych úrovniach alebo fázach plánovaných činností.

Vychádzajúc z analýzy zainteresovaných strán je potom možné venovať sa ďalším aspektom, ako sú všetky potrebné informácie, počiatkové scenáre a činnosti, ktoré musí odborník vykonať, aby zainteresovanú stranu riadne zapojil do činností.

Na nasledujúcej strane je uvedená osnova analýzy zainteresovaných strán, ktorú si môžete vytlačiť a použiť pri organizovaní podujatí a aktivít s účasťou občanov navrhnutých v tejto príručke.

STAKEHOLDERS ANALYSIS MATRIX

3.4 Participácia ako nástroj podpory sociability: štruktúrovanie participatívnych ciest

Po definovaní potenciálnych aktérov našich aktivít je teraz potrebné zabezpečiť kľúčový prvok, ktorým je vybudovanie participatívnej cesty. Tu spočíva odhodlanie a kapacita odborníka z praxe, ktorý často v spolupráci so zainteresovanými stranami, ako sú miestne samosprávy a miestne skupiny, štruktúruje participačnú cestu zodpovedajúcu potrebám.

Participovať má v skutočnosti v odbornom aj bežnom používaní dve sémantické hodnoty: "*zúčastniť sa*" a "*byť súčasťou*". Tieto dva zdanlivo podobné pojmy obsahujú v oblasti participácie významné nuansy. "Zúčastniť sa" označuje akt účasti na konkrétnych udalostiach alebo rozhodovacích procesoch, často s odkazom na rozhodovanie o otázkach alebo výber osôb do politických funkcií. Na druhej strane "byť súčasťou" odkazuje na aktívne začlenenie do procesu, skupiny alebo spoločenstva.

Tieto rozlíšenia sú v podstate analytické a slúžia len na to, aby viedli k zamysleniu, pretože ak sa zamyslíme ešte raz, nie je možné zúčastňovať sa bez toho, aby sme boli stranou a naopak. Oveľa častejšie sa terminológia "pasívnej účasti" používa v čisto negatívnom zmysle. V kontextoch občianskej participácie, ako sú modely predstavené v tomto produkte a v projekte STUD.IO, nehovoríme ani tak o pasivite ako o prvku participácie, ale o pasívnej integrácii, t. j. o tej schopnosti prispôbiť svoje správanie očakávaniam, ktoré si vyžaduje skupina a činnosť, na ktorej sa človek zúčastňuje. Zručnosť facilitátora teda spočíva v tom, že v rámci participačných procesov zachytáva aj rôzne nuansy (čisto sociologického a psychologického rozsahu, aby sme

sa vrátili k rozmerom, na ktoré budeme odkazovať pri jednotlivých činnostiach) aktivizujúce špecifické sféry poznania.

Ako sme videli, participatívne procesy môžu podporovať rôzni aktéri vrátane verejnej správy, agentúr alebo samotných občanov. Tieto procesy možno rozdeliť do dvoch hlavných kategórií: zhora nadol (top-down) a zdola nahor (bottom-up).

V procesoch zhora nadol sú to často správne alebo verejné orgány, ktoré iniciujú zapojenie občanov, formulujú otázky alebo spolu s aktérmi definujú problémy, ktoré sa majú analyzovať, až po samotnú realizáciu projektov a iniciatív. Tento spôsob iniciovania participačných procesov je určite uľahčený tým, že inštitúcie alebo zainteresované strany majú potrebné zdroje na iniciovanie procesov, najmä v prípade tých činností, ktoré si vyžadujú dlhé obdobia realizácie alebo nákladné výskumné činnosti. V prípade aktivít zhora nadol je veľmi dôležité, aby iniciátor participatívneho procesu dokázal zaručiť prostriedky aj časovú perspektívu potrebnú na to, aby sa realizovali všetky plánované kroky a aby bola zaručená interakcia v každom z nich (od začiatku až do konca).

Na druhej strane, projekty zdola nahor predstavujú súbor iniciatív, ktoré vychádzajú zdola, t. j. od komunity a občanov, ktorí sa vo formálnych alebo neformálnych skupinách stávajú aktívnymi. V takýchto procesoch je účinná prítomnosť odborníka, ktorý môže uľahčiť vypracovanie týchto procesov participácie zdola nahor, aktívne pomáhať pri štruktúrovaní mechanizmov participácie aj súvisiacich činností/výstupov. Občania v takomto prístupe pracujú tak, že navrhujú otázky pre územie, zapájajú administratívu a zainteresované strany a sledujú cieľ stanovený pre rozvoj územia. Zdroje v tomto prípade identifikuje samotná navrhujúca komunita a v prípade potreby ich smeruje ako požiadavky na realizáciu do správy. Aj v tomto type procesu je nevyhnutné začať, realizovať a

ukončiť činnosť s jasnými a dostupnými časovými zdrojmi užitočnými pre každú navrhovanú činnosť.

Táto príručka v skutočnosti predstavuje dve časti nástrojov, ako je uvedené, s prístupmi zdola nahor a zhora nadol, ktoré sú užitočné na diverzifikáciu činností, ktoré možno navrhnuť na zlepšenie mestského a mestského kontextu z hľadiska sociability a súvisiacich oblastí.

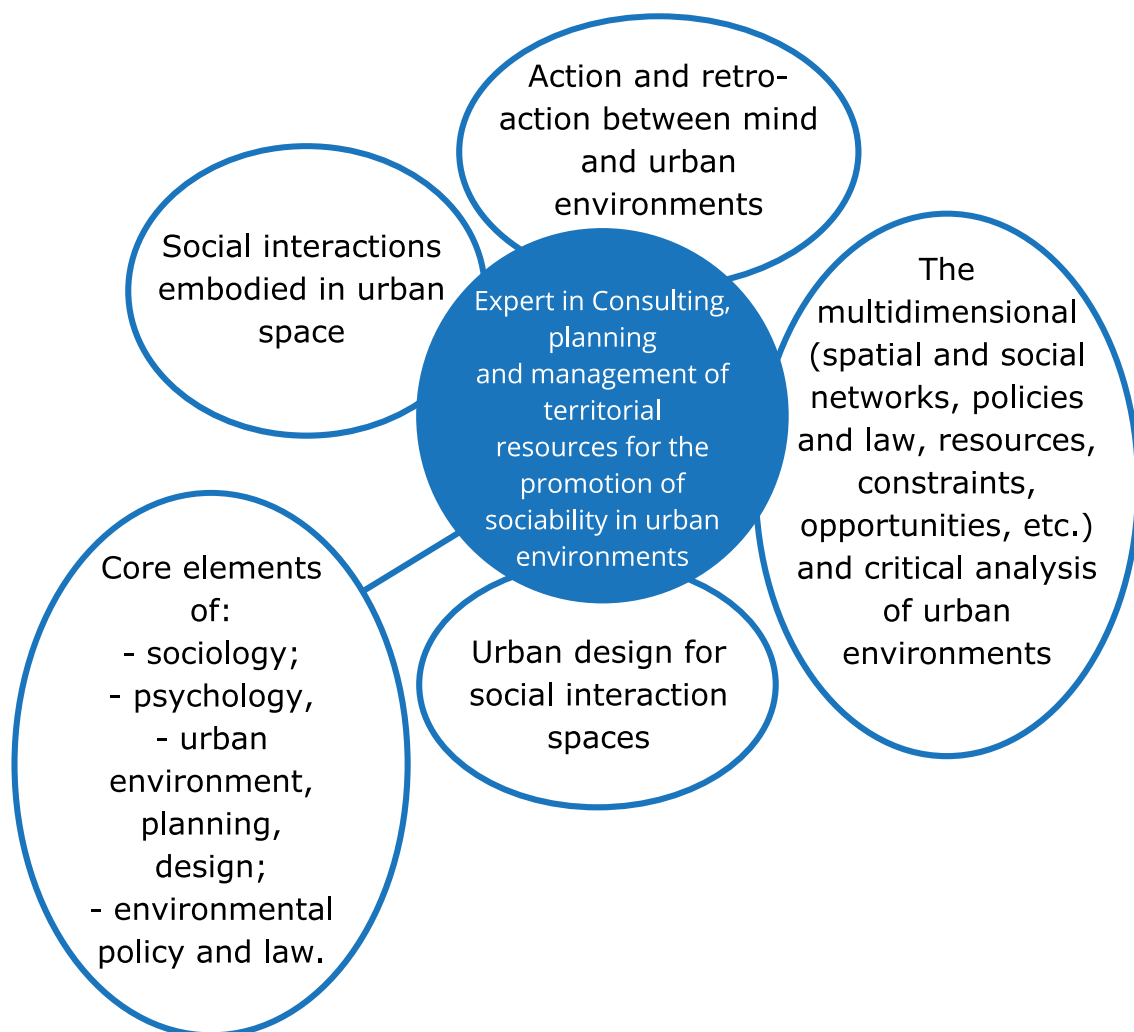
3.5 Úloha facilitátora v participatívnych procesoch: STUD.IO ako model

Riadenie participatívnych procesov a realizácia aktivít na rozvoj sociability vo všeobecnosti, pre prístupy zhora nadol a zdola nahor, je zverené facilitátorovi, ktorý v kontexte našej intervencie preberá úlohu experta na *"poradenstvo, plánovanie a riadenie územných zdrojov na podporu sociability v mestskom prostredí"*.

To, čo v našej príručke označujeme ako facilitátor STUD.IO, má dôležitú úlohu podporovať spoluprácu a dialóg medzi rôznymi stranami participatívneho procesu. Aby bol facilitátor riadne pripravený čeliť rôznym výzvam participácie, musí mať dôkladné znalosti referenčného rámca, avšak pokiaľ možno bez toho, aby bol jeho priamou súčasťou: tento prvok zabezpečuje, že osobné záujmy môžu ovplyvniť proces a výsledky, ktoré môžu vzniknúť; prvok externosti tiež poskytuje ďalší prvok dôvery medzi účastníkmi, ktorí vnímajú facilitátora ako nestrannú referenciu, ktorej úlohou je pomáhať procesu a činnostiam. V procesoch zdola nahor občianstvo častejšie zveruje úlohu facilitátora samotným členom, ale nezaručuje riadne riadenie počas celého participatívneho procesu.

Dohľad v skutočnosti nie je kontrola, ale podpora skupiny pri rozvoji činnosti, pri ťažkostiach, ktoré sa môžu vyskytnúť, a pri ďalších potrebách, ktoré sa môžu objaviť počas činností. Facilitátor modelu STUD.IO je preto mnohostrannou osobnosťou s rôznymi zručnosťami a osobitosťami užitočnými pre cieľ podpory sociability v mestskom kontexte: musí vedieť iniciovať participačné procesy, sprevádzať projekty, ktoré môžu vzniknúť pre mestskú a miestnu regeneráciu, rozumieť rozmeru sociability a odhaľovať potreby vyjadrené a nevyjadrené počas poskytovanej podpory.

Nasleduje súhrnný prehľad základných kompetencií facilitátora navrhujúceho modelu participácie podľa výsledkov prehľadu literatúry, ktorý vykonal vedecký tím projektu STUD.IO:

Tieto aspekty facilitácie v participatívnych procesoch vyplynuli z prehľadu literatúry, ktorý vykonalo partnerstvo, ako aj z hĺbkovej štúdie vykonanej s odborníkmi z praxe a z analýzy osvedčených postupov. Vo všetkých skúmaných oblastiach sa skutočne objavili spoločné črty, pokiaľ ide o potreby facilitátora, a to:

- Podpora schopnosti vytvárať sociálne väzby, podpora aktívnej účasti, pripútanosti k miestam a lepšie pochopenie vnímania, ktoré s nimi súvisí.

- Zlepšenie schopnosti analyzovať súvislosti, transformovať potreby na príležitosti a získať schopnosť identifikovať zjavné aj nezjavné potreby.

- Podpora prosociálneho správania na posilnenie súdržnosti komunity.

- Zachovanie prehľadu o možnostiach a zdrojoch financovania dostupných pre územie, rozvoj zručností v oblasti riadenia a koordinácie iniciatív zahŕňajúcich rôzne zainteresované strany a rozmery.

- získanie základných zručností v oblasti mestského a environmentálneho plánovania s cieľom uľahčiť komunikáciu so zainteresovanými stranami v súvisiacich oblastiach.

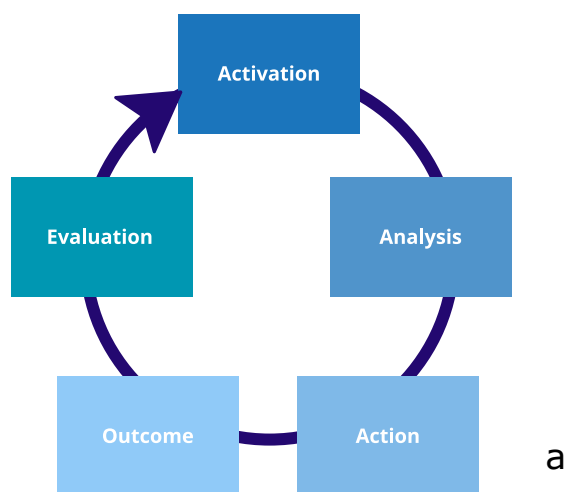
Keď sme teda pochopili referenčné údaje a prvky participácie, môžeme analyzovať činnosti, ktoré bežne tvoria procesy participácie a aká je úloha facilitátora pri každej z nich.

3.6 Vytváranie participácie: Aktivácia, analýza, akcia, výsledok, hodnotenie ako fázy participácie

Participatívny proces sa v každej referenčnej oblasti vyjadruje v rôznych momentoch výmeny, interakcie a akcie. Vo všeobecnosti sa kľúčové fázy, ktoré umožňujú správny priebeh participačného procesu, delia na fázy **aktivácie, analýzy, akcie, výsledku a hodnotenia**. Tieto fázy predstavujú metodologický prístup užitočný v kontextoch plánovania sociability a rozvoja miest prostredníctvom participatívnych procesov zdola nahor a zhora nadol.

Koncepčná štruktúra fáz, zohľadňujúca časovú postupnosť a užitočnosť každej z nich, zabezpečuje organizáciu iniciatív zameraných na zlepšenie mestského prostredia a podporu sociálnej dynamiky v rámci miestnych komunít.

Naša príručka poskytuje najmä pohľad na akčnú fázu navrhuje činnosti, ktoré možno prispôbiť rôznym kontextom s cieľom navrhnuť aktivity zamerané na zlepšenie mestského kontextu; v každom prípade treba jednotlivé fázy považovať za vzájomne prepojené, takže pri plánovaní a štruktúrovaní participatívnych intervencií je nevyhnutné uvedomiť si všetky dotknuté fázy. Schopnosťou facilitátora je pochopiť, aké sú potreby skupiny a miesta, použiť vhodný nástroj a predovšetkým ho prispôbiť referenčnému kontextu. Prvky vplyvu na územnej úrovni sú mnohé, rovnako ako

sociálne a vzťahové: je však nevyhnutné mať jasno v metodikách činnosti a hlavných nástrojoch plánovania sociability, aby bolo možné podniknúť účinné a efektívne cesty zlepšovania.

Analyzujeme preto jednotlivé fázy účasti:

Aktivácia:

Ako sme analyzovali v predchádzajúcich odsekoch, participatívny proces môže vo všeobecnosti prebiehať dvoma spôsobmi, a to prostredníctvom prístupu zdola nahor a zhora nadol; v oboch prípadoch však hovoríme o aktivácii participatívneho procesu.

V prvom prípade môžu zdola nahor, združení občania, zainteresované strany, zastupiteľské skupiny, rady a neformálne skupiny plánovať a navrhovať participatívne procesy, zapájať zainteresované strany a administratívu tým, že návrh primerane odôvodnia: veľmi často samotné obce vo svojich vnútorných predpisoch stanovujú spôsoby navrhovania participatívnych opatrení zdola nahor; v skutočnosti odporúčame overiť, či sú takéto opatrenia v obci zavedené.

V druhom, zhora nadol smerujúcom prípade je to administratíva, ktorá sa v rámci svojich vlastných stratégií a politík rozhodne iniciovať participatívne procesy v konkrétnych otázkach. Oba spôsoby, ak sa predpokladá ich riadne začatie, sa môžu riadiť oficiálnymi postupmi opísanými v nariadeniach obcí. V prípade opatrení, ako sú workshopy zdola na tvorbu nápadov na zlepšenie alebo potenciálnych opatrení, ktoré sa majú prijať, nie je potrebné vypracovať oficiálne postupy.

Základným prvkom je v každom prípade návrh kurzu, zdieľanie modalít a pravidiel účasti; ako uvidíme v časti o nástrojoch, ktoré majú k dispozícii odborníci na facilitáciu modelu STUD.IO, prípravná fáza je základom pre pochopenie toho, aké minimálne zdroje sú potrebné, aký typ účastníka je užitočný pre daný účel a aké sú modalitty spolupráce. Ak má človek na začiatku jasné očakávania, ktoré má od výsledku seminára, a "očakávaný vplyv" akcie, umožňuje mu to vedome využívať čas a zdroje. V tejto fáze sa realizuje výber prostredia pre činnosti a nástrojov hodnotenia použitých v záverečnej špecifickej fáze.

Analýza

Po dokončení organizačných a riadiacich aspektov typických pre aktiváciu odborník alebo skupina odborníkov zapojených do facilitácie pracovnej skupiny vykoná dôkladnú analýzu príslušných nástrojov, zdrojov, predpisov a priestorov s cieľom navrhnúť očakávané procesy zmeny. Analýza umožňuje čo najlepšie definovať, ako by sa mala rozvíjať participatívna činnosť:

- plánované ciele
- trvanie vrátane počtu stretnutí a/alebo skupinových aktivít
- možnosť zapojenia expertov tretích strán
- minimálny/maximálny počet účastníkov pre každú navrhovanú činnosť
- očakávané potenciálne výsledky

Aspekty účasti sa potom objasňujú a zdieľajú so všetkými priamo zapojenými osobami. Analýza ako taká predpokladá použitie takých nástrojov prieskumu, aby bola jasná určitá flexibilita a

prispôsobivosť dní a priestorov potrebám skupiny. V skutočnosti treba mať na pamäti, že participácia je slobodná a vedomá činnosť občanov, takže je vždy vhodnejšie, aby bol používateľ pokojný a otvorený pri činnostiach, na ktorých sa zúčastňuje. Fáza analýzy sa uzatvára zasielaním informácií a iných komunikačných materiálov užitočných pre účasť na činnosti: odporúča sa definovať skupinu prostredníctvom kanálov, ako sú poštové zoznamy a pracovné skupiny (napr. Microsoft Teams), do ktorej sú zahrnutí všetci účastníci a materiály, ktoré sa majú zdieľať, aby bolo možné sledovať vykonávanú činnosť a zhromažďovať pochybnosti alebo návrhy užitočné pre danú vec.

Akcia

Zhoduje sa s fázou aktivácie zdrojov a spustenia participačného procesu; zahŕňa celý súbor činností užitočných na realizáciu cieľov plánovaných vo fáze analýzy. Činnosti navrhované počas participatívnej činnosti sa líšia podľa ich účelu a metódy, ako aj podľa typu činnosti, ktorá sa má vytvoriť. Pre akčnú fázu je pri každej navrhovanej činnosti spoločná aktívna účasť osôb zapojených do činnosti: jasné spôsoby činnosti, jasné úlohy a jasné požiadavky umožňujú správne vykonávanie činností.

Navrhované akcie môžu mať rôznu štruktúru: výkladové stretnutia vo forme seminárov, tematické hĺbkové štúdie, workshopy a laboratóriá, aktivity v teréne. Všetky akcie musia byť úzko prepojené s cieľmi participatívnej akcie a zamerané na očakávaný výsledok.

V druhej časti tejto príručky sú uvedené rôzne činnosti, ktoré možno navrhnuť občanom a zainteresovaným stranám na rôzne

účely; každá činnosť však musí byť zahrnutá do procesu účasti, ktorý sa začína aktivačnou fázou a končí sa fázou hodnotenia. Výber typu navrhovanej činnosti sa definuje už počas fázy analýzy, pretože by mal zahŕňať spôsoby, načasovanie a cieľ činností. Pre každý typ plánovanej činnosti sa odporúča zahrnúť úvodnú činnosť, v ktorej sa špecifikuje účel činnosti a všeobecný rámec procesu.

Výsledky

Návrhy, výstupy a výsledky participačného procesu sú usporiadané a dekodované (v závislosti od navrhovaného spôsobu činnosti) a zhrnuté v konečnom produkte. Výsledok je užitočný jednak na zhromaždenie všetkých častí vypracovaných v rámci participatívneho procesu, ale predovšetkým na včasné poskytnutie spätnej väzby všetkým, ktorí priamo alebo nepriamo poskytli podporu participatívneho procesu. Či už ide o individuálne návrhy, skupinové návrhy alebo návrhy definované na základe analyzovaných priorít, všetko je zohľadnené v rámci výsledku. Úlohou experta/facilitátora je vypracovať dokument, ktorý môže mať rôzne formy v závislosti od navrhovanej činnosti, ale ktorý je skutočným vyjadrením participačného procesu. V rámci výsledku sa nachádza rozhodovací prvok, ktorý kvalifikuje proces, t. j. dáva výraz participačnemu procesu, ktorý sa má realizovať predpokladaným spôsobom. V prípade procesov zdola nahor, ktoré nezahŕňajú administratívu, musia výsledky nevyhnutne prejsť byrokratickými postupmi stanovenými v predpisoch, aby sa mohli napríklad prijať konkrétne opatrenia na regeneráciu miest alebo podať žiadosti o zlepšenie rôznych situácií analyzovaných počas participačného procesu. V prípade, že sa výsledky participácie nepremietnu do

činností, na ktorých sa priamo podieľajú správne orgány, výsledok má podobu súboru opatrení a/alebo úvah, ktoré dozreli počas participatívneho procesu, aby sa dokončila realizácia a cieľ vykonaných činností.

Hodnotenie

Hodnotenie, hoci je umiestnené na konci participatívneho procesu, je prierezovou fázou, ktorú musí facilitátor STUD.IO a vo všeobecnosti tí, ktorí navrhujú aktivity občianskej participácie, zohľadniť počas celej realizácie. Podobne ako pri rôznych technikách "projektového cyklu" sa hodnotenie zhoduje tak so záverom, ako aj so začiatkom novej aktivačnej fázy, pretože poskytuje základný podklad pre zlepšenie účinnosti participačného procesu a usmernenie budúcich rozhodnutí. Hodnotenie poskytuje užitočnú spätnú väzbu s ohľadom na dosiahnutie cieľov (výsledkov hodnotiaceho procesu aj štruktúrovaných činností) s cieľom začať cestu neustáleho zlepšovania navrhovaných činností.

Je isté, že premenných pri vykonávaní aktivít zameraných na účasť je veľa, takže chyba alebo ťažkosti sú nevyhnutne prvkom, ktorý treba zohľadniť: vyhodnotenie chyby a poučenie sa z nej umožňuje facilitátorovi účinnejšie a efektívnejšie štruktúrovať ďalšie aktivity.

Facilitátor musí dosiahnuť, aby účastník aktívne prispel svojím príspevkom k procesu hodnotenia; schopnosť analyzovať údaje z hodnotenia je preto kľúčovou kompetenciou na dokončenie procesu účasti v jeho rôznych fázach a na plánovanie nových aktivít na základe získaných poznatkov.

Je známe, že hodnotenie sa delí na tri rôzne fázy: ex-ante, in itinere a ex-post. Vo fáze analýzy facilitátor pripravuje nástroje na hodnotenie, ktoré vykonáva ex-ante (pred) fázou činnosti, in itinere (počas) vykonávania činností a ex-post (po) ukončení činností. Medzi kľúčové body hodnotenia, ktoré je potrebné zohľadniť, patria: očakávania účastníkov; kritické miesta a ťažkosti; navrhované zlepšenia.

Zohľadnili sme preto všetky všeobecné aspekty začatia procesu účasti; v nasledujúcich odsekoch pridávame prvky týkajúce sa zastúpenia a začlenenia, ako aj kľúčový prvok prostredia, ktorý je základom pre čo najlepšiu účasť skupiny na aktivitách.

3.6.1 Reprezentatívnosť a začlenenie do participatívnych procesov

Okrem správneho zváženia fáz participatívneho procesu musí odborník, ktorý má v úmysle iniciovať cesty sociability a navrhnúť opatrenia v miestnom kontexte, nevyhnutne vykonať analýzu svojej práce s cieľom vybrať účastníkov, pričom musí mať úplnú a jasnú predstavu o tom, kto sú potenciálni partneri a zainteresované strany, a zohľadniť hlavné premenné potrebné na správne vykonanie.

Mapovanie zainteresovaných strán aj občanov umožňuje získať prvotnú spätnú väzbu od aktérov a potenciálnych aktérov, ktorá je zaujímavá a relevantná, o nedostatkoch v reprezentatívnosti, možných vylúčeníach súvisiacich s rozhodnutiami prijatými pri organizácii podujatia, možných osobitných potrebách účastníkov pre riadnu účasť.

Reprezentatívnosť sa stáva dôležitým prvkom pri organizácii participačného procesu; facilitátor si vo fáze prípravy a analýzy musí klásť otázky typu "koho som doteraz zapojil?" a predovšetkým "dosiahol som cieľ komplexného a inkluzívneho zastúpenia?" V týchto otázkach môže podporiť aj už vybranú skupinu aktérov, aby bol participačný proces zmysluplný.

3.6.2 Účasť a kontextové prvky: Prostredie

Počas aktivačnej fázy, ako sme analyzovali, v závislosti od typu navrhovanej činnosti vstupuje do hry aj príprava nastavenia činnosti. Pod nastavením rozumieme komplex prvkov týkajúcich sa dostupnosti a nastavenia miest, formátov aktivít, časového rozvrhu, ktoré sú základom pri realizácii spoločných a skupinových aktivít. Profesionálny facilitátor STUD.IO preto musí vedome analyzovať rámec a prvky kontextu/aktivity, aby mohol realizovať čo najlepšie nastavenie aktivity: vychádzajúc práve z týchto prvkov je možné priradiť zmysel rozvoju navrhovaných aktivít, či už ide o laboratóriá, workshopy, plenárne zasadnutia alebo aktivity v prírode; proces účasti a učenia sa v skutočnosti zahŕňa formálne aj neformálne vzdelávacie prvky priamo ovplyvnené vnímaním, emocionálnymi prvkami a významom. Cieľom je posilniť siete spolupráce účastníkov, pričom sa berie do úvahy, že hoci si skupina uvedomuje spoločný cieľ, nemusí mať spoločné ďalšie prvky. Prostredie zahŕňa 3 facilitačné prvky, z ktorých odborník, ktorý pomáha a organizuje aktivity spojené s účasťou, musí mať starostlivosť, zručnosti a znalosti:

- Animácia účasti;
- Nastavenie priestorov;
- Orientácia na aktivity;

Animácia účasti sa vzťahuje na schopnosť navrhovať participatívne skúsenosti, v ktorých interakcia medzi zúčastnenými aktérmi (facilitátormi, občanmi, zainteresovanými stranami a inými zúčastnenými aktérmi) pôsobí konštruktívne smerom k cieľom činnosti. Ide o vytvorenie koherentnej rovnováhy s cieľom zapojiť

do účasti všetkých účastníkov, každého pre jeho vlastnú úlohu, kompetenciu a účelnosť.

Uľahčenie participatívnych aktivít si vyžaduje osobitnú starostlivosť, pokiaľ ide o techniky vedenia kolektívnej práce, ako aj prispôsobenie prostredia, v ktorom sa tieto aktivity uskutočňujú. Na úspešnú prípravu a vedenie participačných momentov, ako aj pracovných skupín je nevyhnutné zohľadniť určité usmernenia a pokyny, ako napr:

- prezentácia tém a aktivít jasným a zrozumiteľným spôsobom, aby bol ich význam ľahko rozpoznateľný: je potrebné uvedomiť si našich partnerov, aby sme boli čo najlepšie pripravení aj v jazyku, ktorý používame pri tvorbe materiálov alebo počas aktivít.

- Vytváranie pútavého prostredia vytvorením dobre udržiavaných a príjemných pracovných priestorov, ktoré môžu inšpirovať ľudí k diskusii o príslušných otázkach, alebo ešte viac pri terénnych aktivitách prípravou prostredia na pozorovanie a dialóg.

- udržiavanie rovnováhy v požadovanom zapojení, aby sa zabránilo preťaženiu účastníkov a podporovalo sa konštruktívne zapojenie.

- Vedenie interakcií a činností spôsobom, ktorý koordinuje operácie a poskytuje podporu na uľahčenie interakcie medzi účastníkmi v priebehu navrhovaných činností.

Pokiaľ ide o prostredie a miesto, kde sa participatívna aktivita a facilitácia uskutočňuje, musí to byť miesto, ktoré podporujú facilitátora v rozvoji reflexie a zdieľania.

Takéto miesta, usporiadané a oživené na podporu účasti, môžu mať rôzne formy:

-Fyzické miesta, kde sa konajú individuálne a skupinové aktivity a všeobecné zhromaždenia. Tieto miesta môžu byť v sídle podporujúcej organizácie, na neutrálnom alebo významnom mieste alebo dokonca v priestoroch zúčastnených strán. Vzájomná pohostinnosť na pracoviskách a územiach druhej strany zohráva významnú symbolickú a operačnú úlohu pri budovaní participatívnych momentov a ciest.

-virtuálne miesta, kde prebieha komunikácia na diaľku a organizujú sa stretnutia a diskusie. Tieto prostredia si vyžadujú univerzálne platformy a digitálne priestory na diskusie, rozdelenie do pracovných skupín, spoločné anotácie, archiváciu a zdieľanie materiálov. Diskusné skupiny a bulletinové uľahčujú spoločné spracovanie a zlepšujú internú komunikáciu.

-Hybridné aktivity: Digitálne technológie rozšírili možnosti participácie a facilitácie nielen tým, že vytvorili dva rozmery, t. j. online a offline aktivity, ale aj tým, že umožnili postupný, paralelný a vzájomne prepojený rozvoj kolektívnych participatívnych aktivít.

Kontext teda predstavuje súbor prvkov, ktoré regulujú činnosti a vzťahy pri skupinovej facilitácii. Fyzické, digitálne a hybridné prostredie vybavené na vykonávanie pútavých činností by malo byť užívateľsky prívetivé a priateľské. V prípade potreby by sa mali poskytnúť pokyny alebo návody, aby sa zabezpečilo pohodlie a ľudia sa cítili uvoľnene a mohli sa sústrediť na navrhované činnosti. uvažovanie o prostredí ako o dynamickom zdroji

Koncept nastavenia presahuje samotné vymedzenie pracovného priestoru a jeho vybavenia. Predstavuje skôr súbor prvkov, ktoré

konfigurujú a umožňujú školenia, diskusie a aktivity spojené s účasťou. Úlohou prostredia je vymedziť špecifické charakteristiky prebiehajúcej alebo plánovanej činnosti a poskytnúť podporu procesom myslenia, diskusie a vypracovania, ktoré sú súčasťou participačných procesov. Usporiadanie priestoru a riadenie prevádzkového času zohrávajú kľúčovú úlohu pri definovaní kontextu, v ktorom sa činnosti uskutočňujú, pomáhajú dať týmto činnostiam zmysel a podporujú porozumenie medzi tými, ktorí sa na nich zúčastňujú. V dôsledku toho je dôležité zvážiť aspekty, ako napr:

-dostupnosť miestností rôznych veľkostí, ktoré možno prispôbiť na rôzne účely, vrátane veľkých miestností na plenárne zasadnutia a menších priestorov vhodných na skupinovú prácu bez zmätku.

- prítomnosť priestorov vhodných na umiestnenie plagátov, pútačov a informačných dokumentov, ktoré môžu slúžiť ako vizuálna pomôcka v procese komunikácie.

-dostupnosť pohodlných, pohyblivých stoličiek, ktoré sa dajú ľahko premiestňovať podľa potrieb prebiehajúcich činností.

-prítomnosť stolov vhodných na diskusiu, písanie a špecifické činnosti, ktoré sa dajú ľahko prispôbiť potrebám kolektívnej práce.

Tieto aspekty prispievajú k vytvoreniu fyzického rámca, ktorý odráža a podporuje ciele participatívnych činností a kolektívnej práce.

Na záver v nadväznosti na prvok inklúzie v predchádzajúcom odseku spomenieme prvok prístupnosti pri vytváraní pracovného

prostredia. Prístupnosť zostáva cieľom, ktorý je potrebné sledovať prostredníctvom identifikácie a riadenia rôznych faktorov, ktoré ju môžu ovplyvňovať: informácie, mobilita, čas a podpora, fyzické prekážky, prostredie a činnosti uľahčujúce účasť, ako aj zrozumiteľnosť problematiky.

Druhý aspekt sa týka prijatia a pocitu prijatia zúčastnených osôb. Čím väčšie je obmedzenie vyplývajúce z priestorov a vybavenia, tým väčšia je potreba dbať na navrhované činnosti, aby sa minimalizovala strnulosť, ktorú prináša kontext. Najmä pri navrhovaní činností v nevhodnom prostredí je nevyhnutné otvorene riešiť ťažkosti, pretože všetky nepríjemnosti si vyžadujú dodatočné tvorivé prispôbenie.

Tretí aspekt, ktorý je potrebné zvážiť, sa týka možnosti reorganizácie priestorov s cieľom uľahčiť účasť a rozvoj aktivít. Vieme, že nie vždy je možné zmeniť prostredie, pretože niekedy priestory predstavujú štrukturálne obmedzenia, ako v prípade tried s amfiteátrom. V týchto situáciách je užitočné zvážiť kreatívne riešenia, ako napríklad využitie tribún, chodieb, prácu v stoji, prácu vonku: je nevyhnutné vyhnúť sa nútenému nasadeniu vopred definovaných konfigurácií nábytku a usporiadania a namiesto toho hľadať inovatívne spôsoby prispôbenia priestoru potrebám činností.

Prístupnosť, pohodlie a flexibilita sú tri kľúčové charakteristiky, ktoré treba hľadať, aby sa podporili inkluzívne, pútavé a produktívne procesy účasti, ktoré vznikajú na základe dynamickej interakcie medzi problémami, účastníkmi a hosťateľským a podporným kontextom.

Pozrime sa teraz na niektoré nástroje na uľahčenie a participáciu; v ďalšej časti predstavíme niektoré aktivity zamerané na participáciu občanov, ktoré vychádzajú z tém podpory sociability v

mestskom kontexte. Ku každej aktivite sú pripojené praktické nástroje a tlačové karty so sprievodnými používateľskými príručkami, ktoré možno prispôbiť podľa predpokladaných potrieb.

Ako sme sa dozvedeli, participácia má mnoho aspektov: zručnosť facilitátora STUD.IO spočíva práve v pochopení súvislostí a v tom, aby sa navrhované nástroje stali ich vlastnými, s možnosťou porovnávať a zlepšovať nápady.

Ďalšie informácie o témach účasti získate, ak sa zaregistrujete na otvorenej platforme elektronického vzdelávania:

<https://elearning.studio-project.eu/>.

MIESTNE EXPERIMENTÁLNE NÁSTROJE NA PODPORU SOCIABILITY

MIESTNE EXPERIMENTÁLNE NÁSTROJE NA PODPORU SOCIABILITY

4.1 Úvod k nástrojom

Teraz predstavíme 6 aktivít a 8 nástrojov na realizáciu participatívnych ciest zdola nahor, ktoré možno použiť v rôznych mestských kontextoch na rozvoj procesov zlepšovania v 4 oblastiach definovaných modelom STUD.IO. Pri každej aktivite sú zachytené oblasti označené pomocou symbolov uvedených v predchádzajúcej časti pre psychologickú, sociologickú, environmentálnu a mestskú oblasť. Farebný symbol označuje, že daná oblasť je aktivovaná počas realizácie navrhovanej aktivity.

Cieľom každej aktivity je uľahčiť a posilniť aktivity zapojenia, ako návod, ktorý sa má uplatňovať v rôznych sociálnych, kultúrnych a ekonomických kontextoch, ako aj modulovať podľa potrieb a sociálnej dynamiky, v rámci ktorej sa navrhuje. Navrhované aktivity zahŕňajú aj rôzne oblasti so zameraním na občiansky aktivizmus a uvedomelú účasť.

Činnosti sa delia na rôzne typy, všetky sú však koncipované ako štruktúrované cesty zapojenia, vrátane prvkov prípravy a nastavenia užitočných pre účely účasti: ide o plánovanie a spoločné navrhovanie laboratórií, workshopov a školení, v ktorých občianstvo, zainteresované strany a správcovia prispievajú k cieľom navrhovanej participatívnej činnosti. Cieľom týchto činností, v závislosti od účelu, ktorý facilitátor prisudzuje navrhovaným nástrojom, je ponúknuť východiskový bod pre

začatie alebo upevnenie participatívnych ciest, pričom sa zohľadňujú metodologické aspekty participácie zdôraznené v predchádzajúcej časti. Pri každej zo 6 aktivít sú praktické nástroje zvýraznené slovom **Tool (nástroj)**, ktoré sprevádzajú opis vývoja aktivít; praktické nástroje sú opísané prostredníctvom praktických príkladov použitia a sú k nim priložené kartičky na vytlačenie, ktoré majú facilitátori používať počas navrhovaných aktivít.

Nástroje je možné kombinovať a používať aj jednotlivo, aj keď sú určené na dosiahnutie lepšieho výsledku v rámci činností navrhovaných v tejto príručke.

Chceli by sme ešte raz zdôrazniť, že kľúčom k nástrojom je flexibilita a prispôsobivosť navrhovaných činností: tieto nástroje treba považovať za usmernenia, ale predovšetkým za východisko pre facilitátora, ktorý prispôsobuje, zlepšuje a inovuje participatívne procesy, a to aj na základe spätnej väzby získanej počas aktivačnej a analytickej fázy participatívnych procesov.

STUD.IO AREAS COVERED

Kvalitné verejné priestory

Zapojenie občanov do transformácie miest

THE ACTION IN BRIEF

Activity Type: Workshop

Target: Občania

Duration: 1 mesiac

Úvod

Cieľom tejto aktivity je postaviť tvorbu, údržbu a zlepšovanie verejných priestorov do centra mestských premien, aktívne zapojiť občanov a využívať workshopy spoločného navrhovania. Táto aktivita zohráva zásadnú úlohu pri budovaní a obnove moderných miest, pretože výrazne ovplyvňuje kvalitu života, sociálnu súdržnosť a environmentálnu udržateľnosť.

Ako sme analyzovali, občania sú základom každej mestskej komunity a ich aktívne zapojenie do navrhovania a realizácie verejných priestorov ich robí súčasťou rozhodovacieho procesu, čím sa posilňuje ich pocit spolupatričnosti a zodpovednosti voči mestu, v ktorom žijú.

Spolupráca medzi občanmi a miestnymi orgánmi prostredníctvom intervenčných workshopov spoločného navrhovania ponúka príležitosť cielenejšie a účinnejšie reagovať na potreby a očakávania komunity; tento participatívny prístup pomáha vytvárať verejné priestory, ktoré spĺňajú skutočné potreby ľudí, čím sa zlepšuje kvalita života v

každodennom živote. Podporuje tiež aktívnu účasť všetkých členov komunity, aby bol vypočutý "hlas" každého občana.

Preto predstavujeme akciu zapojenia občanov a spoločného navrhovania toho, čo chápeme ako "kvalitné verejné priestory", vo forme otvorenej tvorivej dielne.

Cieľom je navrhnúť opatrenia, aj malé, ktoré môžu priniesť zmenu kvality, avšak iniciovaním procesu zdola nahor v spolupráci s odborníkmi a správcami. Cieľom je vyvolať zmenu, ktorá nájde zastúpenie v práci občanov, pričom sa zameriava na prvok **brainstormingu**.

Fáza 1 - Plánovanie procesu (trvanie 2 týždne)

-plánovanie participatívneho procesu, aktivácia a predbežná analýza: výber cieľovej lokality, zber údajov (plán a rozloženie, kontextová mapa)

-Identifikácia bodov záujmu a prvá konzultácia v teréne (pozorovanie) sprostredkovateľom

-Podrobné vymedzenie programu účasti na činnosti spoločného navrhovania vrátane miest a priestorov účasti a predpoklad účasti minimálne 10 účastníkov na činnosti, z toho 2/3 občanov a 1/3 zainteresovaných strán v procese;

-Výber termínov prostredníctvom prieskumu medzi účastníkmi (na odborné plánovanie sa odporúča použiť nástroje ako doodle.com).

Potrebné nástroje a zdroje tejto fázy

- informácie o územnej a geografickej situácii
- právne predpisy týkajúce sa miestnej oblasti a riadenia
- Predbežné návštevy na mieste a vykonávanie pozorovacích činností

Fáza 2 - príprava workshopu spoločného navrhovania (trvanie 4 týždne)

Realizácia seminára o účasti v 4 stretnutiach, rozdelených na aktivity v triede (2 v triede a 2 v teréne).

Potrebné nástroje:

- Kolektívny brainstorming (prvé kritické prieskumy a návrhy strategických zásahov) **NÁSTROJ 1**
- SWOT analýza návrhov a opatrení **NÁSTROJ 2**
- Sieť stratégií Komplexný návrh na zlepšenie
- Dokument s návrhom zlepšovacích opatrení

Krok 3 - Výsledky a hodnotenie

Komunita sa zapája do praktických skúseností tým, že iniciuje plánované aktivity a navrhuje výsledky seminára vedeniu.

Potrebné nástroje:

- Hodnotiace hárky skúseností
- Správa o činnosti
- Zber výsledkov konzultácií a dokument pre "kvalitné verejné priestory".

Závery

Cieľom je prostredníctvom participatívneho workshopu reagovať na rozšírený dopyt občanov, pričom sa kombinujú výskumné prístupy a návrhové postupy, ktoré vykonávajú zapojení facilitátori a odborníci.

Cieľom tohto prístupu je na jednej strane riešiť objektívne ťažkosti a na druhej strane podporovať nový blahobyť územia.

Počas seminára je dôležité poskytnúť spoločnú definíciu slova kvalita a spojiť ho s rôznymi navrhovanými opatreniami.

Aktivity vyvinuté počas seminára môže facilitátor štruktúrovať pomocou tohto nástroja ako osnovy. Nástroj 1 spojený s aktivitou nasleduje v ďalšej záložke.

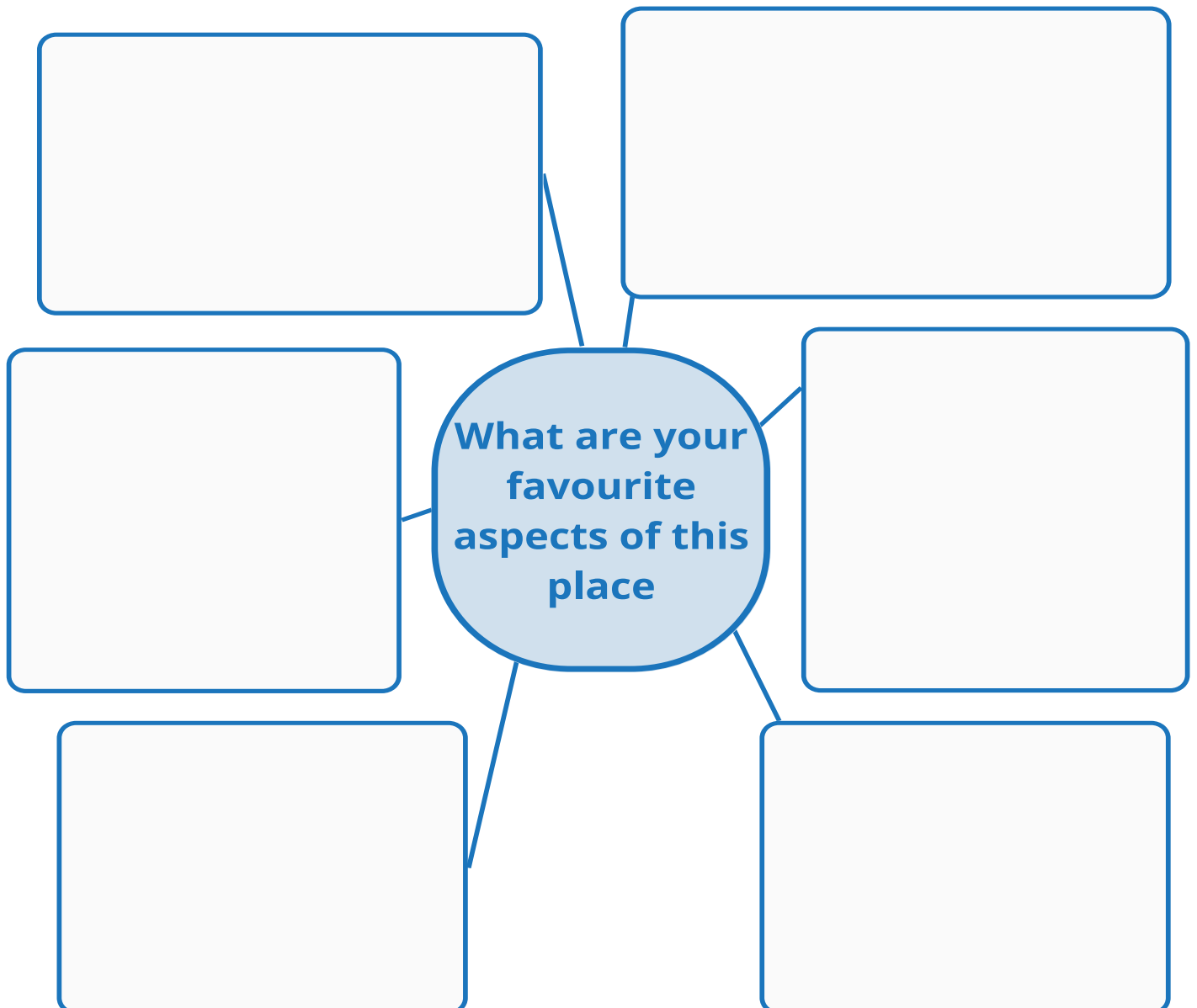

BRAINSTORMING ACTIVITY

Activity Explanation

Facilitátor navrhne skupine aktivitu brainstormingu s cieľom stimulovať tvorivé myslenie a nápady účastníkov. Na vysvetlenie aktivity môže facilitátor použiť navrhnutý pracovný list/príklad alebo podnetnú otázku. Účastníci dostanú kartičku (vytlačенú alebo digitálnu pre online aktivity) a sú požiadaní, aby sa individuálne zamysleli nad otázkou, ktorú im v strede položí facilitátor, a doplnili časti, ktoré tvoria diagram.

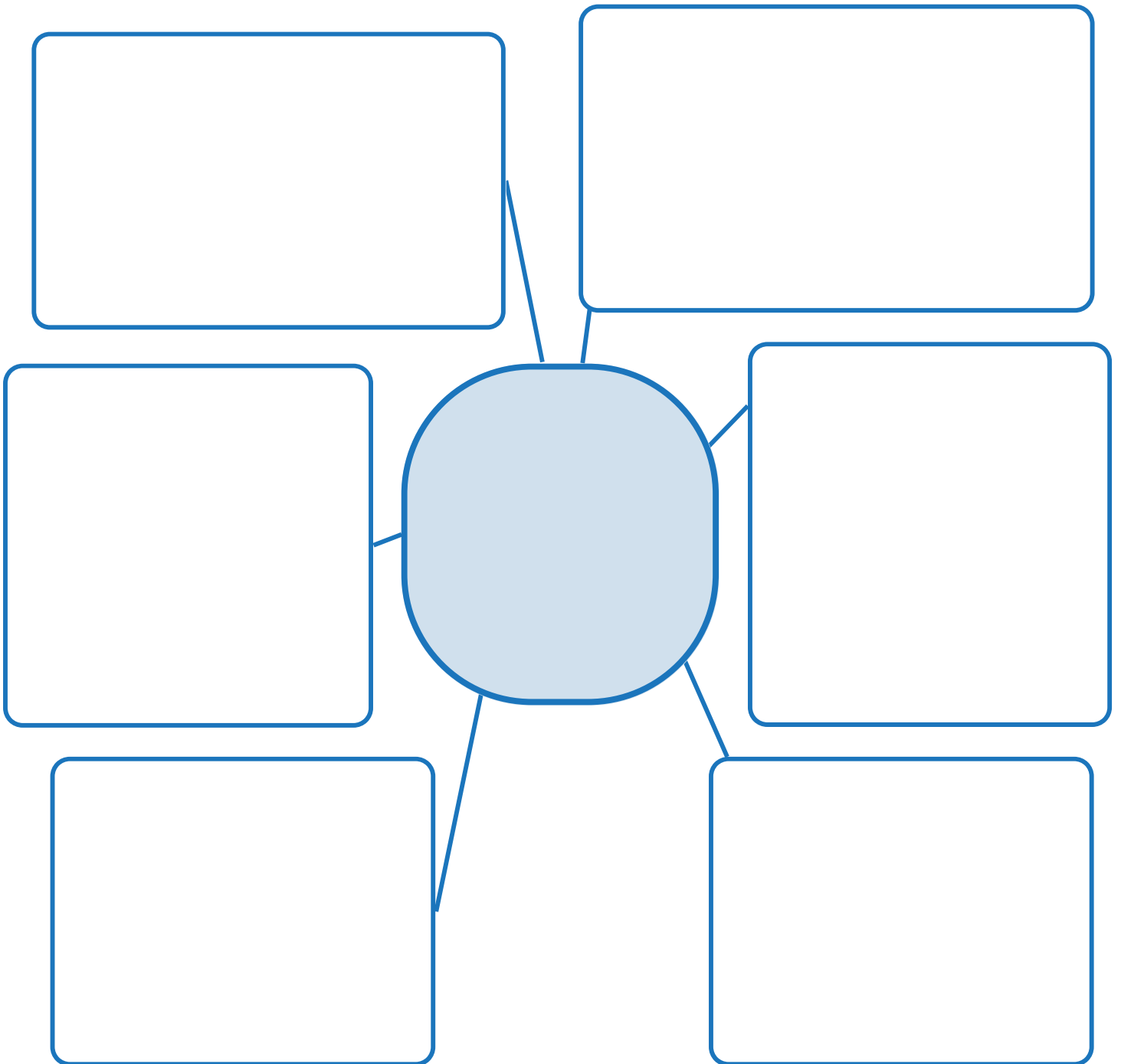
Potom sa účastníci podelia o to, čo si predstavovali, a vyberú nápady, ktoré skupina najviac zdieľa.

BRAINSTORMING ACTIVITY

Three horizontal lines for writing.

ACTIVITY NOTES

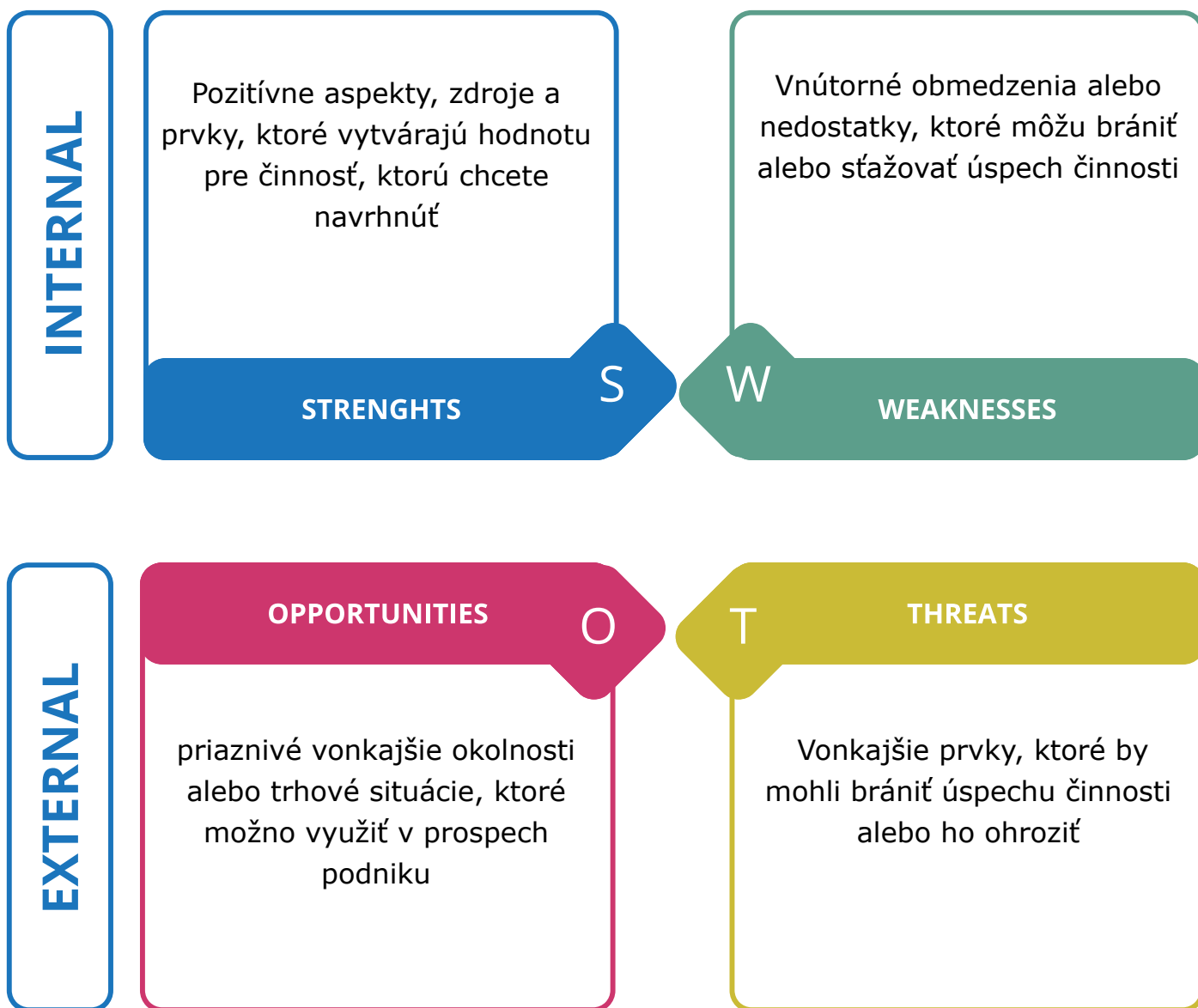
A series of horizontal dashed lines for writing notes, spanning the width of the page.

SWOT ANALYSIS

Activity Explanenation

Analýza SWOT, akronym pre silné stránky, slabé stránky, príležitosti a hrozby, je široko používaným nástrojom strategického hodnotenia na komplexnú analýzu projektu alebo myšlienky v rôznych kontextoch vrátane obnovy miest. Tento metodický postup pomáha identifikovať vnútorné a vonkajšie prvky, ktoré môžu ovplyvniť úspech akcie mestskej regenerácie, a umožňuje vypracovať ciele stratégie na maximalizáciu silných stránok a príležitostí a zároveň na riešenie slabých stránok a hrozieb.

Činnosť zameraná na hlbšie pochopenie kontextu, v ktorom sa plánuje zasahovať, a na formulovanie cieľových stratégií na dosiahnutie požadovaných cieľov, ktoré poskytujú jasný prehľad o silných stránkach, na ktorých je potrebné stavať, a o slabých stránkach a hrozbách, ktoré je potrebné riešiť.

SWOT ANALYSIS

Blank lined area for notes.

STRENGTHS S

W WEAKNESSES

OPPORTUNITIES O

T THREATS

STUD.IO AREAS COVERED

Hodnotenie kvality spoločenskosti miest

Spätná väzba a nápady týkajúce sa kvality miest

THE ACTION IN BRIEF

Activity Type: Prieskum

Target: Občania

Duration: 1 mesiac

Úvod

Táto aktivita sa navrhuje na vykonanie hodnotenia úrovne spoločenskosti vo vzťahu k určitej obci alebo štvrti; cieľom je zlepšiť prostredníctvom priameho vnímania tých, ktorí v daných miestach žijú, skúmanie a kladenie konkrétnych otázok týkajúcich sa spoločenskosti miest. Popri vnímaní je dôležité, aby sa hodnotil aj potenciál miest a účinnosť určitých prijatých opatrení, čo poskytne aj užitočné východisko pre budúce opatrenia. Správa hodnotiacej tabuľky a jej nástroj sú navrhnuté v nasledujúcich krokoch.

Krok 1: Definovanie cieľov hodnotenia

Pri uvedení si konečného cieľa hodnotiaceho procesu, t. j. prvku sociability, si facilitátor musí predstaviť a určiť prvky, ktoré je potrebné merať, počnúc rôznymi oblasťami kompetencií. Preto sa vytvoria konkrétne dimenzie (v našom prípade budeme skúmať sociologické, environmentálne, psychologické a urbanistické oblasti, o ktorých sme sa

učili), ale s vedomím, že je možné oblasti pridávať, deliť a/alebo odoberať v závislosti od miery podrobnosti, ktorú chceme jednotlivému prípadu venovať. V tejto fáze sa definujú aj kvantitatívne prvky výskumu, ktoré sú určené na základe veľkosti skúmaných miest. Určujúce faktory sú rôzne (demografická rôznorodosť obyvateľstva, typológia): nástroj konkrétne tým, že poskytuje anonymný zber údajov a bez akéhokoľvek rozlišovania kategórií, získava výsledky s 5 % celkového počtu obyvateľov danej štvrte alebo obce, ktorá je predmetom intervencie.

Nástroje a zdroje

- Príprava hodnotiaceho dotazníka a identifikácia oblastí intervencie;
- Modulácia dotazníka podľa oblasti intervencie;
- Výber spôsobov doručenia.

Fáza 2 Vývoj a implementácia dotazníka

Navrhovaný dotazník v **TOOL 3** je funkčná schéma prispôsobiteľná rôznym miestnym podmienkam na hodnotenie mestských podmienok v rámci 4 oblastí STUD.IO. Otázky sú modulárne a oblasti implementovateľné, takže dotazník sa dá ľahko implementovať. Už vo fáze 1 je určený spôsob realizácie, v tejto fáze prebieha administrácia nástroja. Pred samotným spustením dotazníka musí facilitátor vykonať testovacie a zdokonaľovacie činnosti; prostredníctvom predbežného testovania dotazníka, ktoré sa vykonáva na malej skupine ľudí, sa identifikujú prípadné problémy, ťažkosti s interpretáciou alebo iné prvky, ktoré môžu ohroziť úspech aktivity. Na základe získanej spätnej väzby sa dotazník dopracuje, aby sa zlepšila jeho zrozumiteľnosť a relevantnosť.

Zber údajov prebieha minimálne 3 týždne, počas ktorých bude facilitátor sledovať počet získaných odpovedí s cieľom zlepšiť a/alebo prispôbiť komunikačné stratégie.

V tejto fáze je dôležité zapojiť zainteresované strany a administratívu, aby sa dotazník rozšíril medzi cieľové skupiny.

Krok 3 Zhromažďovanie a vyhodnocovanie údajov

Na konci fázy poskytovania dotazníka má facilitátor k dispozícii súbor odpovedí a súvisiacich informácií na analýzu.

Na začiatku je vhodné rozdeliť odpovede do kategórií podľa rôznych oblastí: sociológia, životné prostredie, urbanizmus a psychológia. Potom je potrebné pre každú oblasť vypočítať priemer hodnôt priradených jednotlivým ukazovateľom v rozsahu od "veľmi slabý" po "veľmi dobrý". To poskytne celkový obraz o situácii a poukáže na silné a slabé stránky v každej oblasti; je nevyhnutné posúdiť rozdelenie bodov, aby sa zistili prípadné anomálie v analyzovanej vzorke, aby sa zabezpečila presná a reprezentatívna analýza.

Prostredníctvom podpory štatistických nástrojov, ako je analýza štandardných odchýlok a konštrukcia stĺpcových grafov, bude facilitátor schopný prezentovať výsledky analýzy jasným a výstižným spôsobom, čo uľahčí pochopenie a komunikáciu zozbieraných údajov s občanmi, aby sa vrátilo to, čo bolo zozbierané, a aby sa tieto výsledky použili na zlepšenie, ktoré sa má navrhnuť administratíve alebo skupinám občanov na iniciovanie nových participačných procesov. A napokon, vplyv činnosti meraný prostredníctvom počtu respondentov umožňuje facilitátorovi pochopiť, či jeho facilitačné a informačné stratégie boli vhodné na daný účel.

Zozbierané údaje sú zhrnuté a vyhodnotené pomocou rôznych indexov navrhnutých nižšie, z ktorých každý má špecifické vlastnosti vo vzťahu k posudzovanej oblasti:

Index identity: Tento index, ktorý prevláda najmä v historických centrách alebo historicky významných štvrtiach, poukazuje na zakotvenie identity a kultúrnych hodnôt v čase, čo sa odráža v hlbokej stratifikácii zdrojov identity. Identitu udržiavajú inštitucionálne a technické kompetencie, ktoré podporujú jej vyžarovanie, ako aj aktívna účasť komunity, ktorá si uvedomuje jej význam.

Index potenciálu: Index potenciálu: identifikuje situácie, v ktorých existuje nesúlad medzi uznaním potenciálu občanmi a súčasnou situáciou. Tento nesúlad pôsobí ako katalyzátor premeny súčasného stavu na to, čo by mohlo byť, a tým podnecuje proces transformácie.

Index dynamiky: Index dynamiky: meria prítomnosť kompetencií, zručností a zdrojov potrebných na iniciovanie tvorivých procesov a podporu budúcich zmien v analyzovaných oblastiach.

Index interakcie: Hodnotí sa tu prítomnosť príležitostí na neformálnu a spontánnu komunikáciu, ako aj dostupnosť prostredia, ktoré podporuje rozmanitosť a rôznorodosť.

Index multisektorovosti: index: zdôrazňuje význam multidisciplinárneho a synergického mestského prostredia, ktoré podporuje prepojenie a účasť. Táto synergia sa prejavuje najmä v kontextoch s rozptýlenými univerzitnými sídlami alebo koncentraciami kreatívnych, výrobných a obchodných činností.

K týmto navrhovaným indexom môže sprostredkovateľ pridať ďalšie prvky na celkové hodnotenie zozbieraných údajov v závislosti od potrieb daného kontextu.

Záver

Navrhovaná činnosť sa môže použiť ako samostatná špecifická činnosť, užitočná na zhromažďovanie informácií pre terénne analýzy alebo iné výskumné účely, ale aj ako východiskový bod pre začatie participatívnych ciest zdola nahor aj zhora nadol.

Mať k dispozícii čo najúplnejší prehľad o úvahách, ktoré má občianstvo v súvislosti s prvkom pohody a spoločenskosti v miestach, totiž umožňuje skúmanému miestu aj sprostredkovateľovi identifikovať kritické body, trendy a spoločné problémy. Správne orgány budú mať záujem získať tieto údaje aj na účely hodnotenia politik a stratégií, ktoré sa v skúmaných oblastiach už realizujú alebo sa majú realizovať, a poskytnú konkrétne údaje na zlepšenie analyzovaných oblastí.

Nástroj prieskumu pre každú oblasť je navrhnutý nižšie, ako aj prázdna šablóna, ktorú môže použiť facilitátor.

QUESTIONNAIRE

Sociological Area

mark with an x the answer you consider most appropriate

very poor poor average good very good

Social cohesion

Job opportunities

Education and training

Inclusion of minorities

Civic Participation

Accessibility to health services

Public Safety

Add your personal feedback on the topic:

.....
.....

QUESTIONNAIRE

Environmental Area

mark with an x the answer you
consider most appropriate

very poor poor average good very good

Recycling and Waste Management

Water Efficiency

Air Pollution

Light Pollution

Renewable Energy

Protected Natural Areas

Quality of green areas

Add your personal feedback on the topic:

.....
.....

QUESTIONNAIRE

Psychological Area

mark with an x the answer you
consider most appropriate

very poor poor average good very good

Opportunities for leisure	☐	☐	☐	☐	☐
----------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Perceived stress	☐	☐	☐	☐	☐
-------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Social inclusion	☐	☐	☐	☐	☐
-------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Trust in institutions	☐	☐	☐	☐	☐
------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Sense of belonging	☐	☐	☐	☐	☐
---------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Level of social isolation	☐	☐	☐	☐	☐
----------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Access to psychological support services	☐	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Add your personal feedback on the topic:

.....
.....

QUESTIONNAIRE

Urban Planning Area

mark with an x the answer you consider most appropriate

very poor poor average good very good

Access to green spaces	☐	☐	☐	☐	☐
-------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Public transport	☐	☐	☐	☐	☐
-------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Quality of roads	☐	☐	☐	☐	☐
-------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Lighting	☐	☐	☐	☐	☐
-----------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Accessibility for the disabled	☐	☐	☐	☐	☐
---------------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Noise Pollution	☐	☐	☐	☐	☐
------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Quality of buildings and public spaces	☐	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Add your personal feedback on the topic:

.....
.....

ACTIVITY NOTES

A series of horizontal dashed lines for writing notes, spanning the width of the page.

QUESTIONNAIRE

mark with an x the answer you
consider most appropriate

very poor poor avarage good very good

Add your personal feedback on the topic:

.....

.....

ACTIVITY NOTES

A series of horizontal dashed lines for writing notes, spanning the width of the page.

STUD.IO AREAS COVERED

Spoločne pre správu mestského majetku

Integrovaný proces komunitnej vízie

THE ACTION IN BRIEF

Activity Type: Workshop - proces účasti

Target: Občania a administratíva

Duration: 6 mesiace

Úvod:

Na európskej úrovni existuje množstvo príkladov spolupráce medzi správnymi orgánmi a občanmi pri správe priestorov alebo podpore participatívnych aktivít, ako napríklad pakt o spolupráci.

Pakt o spolupráci medzi občanmi a samosprávou predstavuje dohodu založenú na princípoch zdieľania, udržateľnosti, transparentnosti a inkluzívnosti pri správe spoločného majetku miest. Tento nástroj znamenal dôležitý obrat v politikách obnovy miest, pretože uznáva miestne komunity ako ústredných aktérov tohto procesu. Navrhujeme preto revidovanú verziu toho, čo je pakt spolupráce, s využitím nového oregonského modelu komunitného vizionárstva, techniky používanej na vytváranie scenárov užitočných na predstavu sociálneho a mestského kontextu za účasti správcov aj občanov.

V rámci paktu o spolupráci sa miestne komunity a samospráva spoločne dohodnú na cieľoch obnovy komunity a naplánujú stratégie na ich dosiahnutie. Tieto ciele sa týkajú rôznych oblastí vrátane starostlivosti o

verejné priestranstvá v meste, správy a údržby parkov a verejných záhrad, regenerácie zanedbaných mestských oblastí, obnovy nevyužívaných alebo opustených budov a mnohých ďalších. V spolupráci stanovujú potrebné nástroje, postupy a opatrenia, ako aj časový rámec na dosiahnutie týchto cieľov. Realizácia paktu o spolupráci trvá v priemere približne 6 mesiacov, pričom sa zohľadňujú činnosti spojené s účasťou a konzultáciami, ako aj samotné podpísanie paktu o spolupráci.

Prezentovaná aktivita sa týka začatia procesu komunitného paktu prostredníctvom workshopu rozdeleného na 3 stretnutia, na ktorých zainteresované strany, administratíva a občania spolupracujú pomocou techniky **PESTLE** a techniky New Oregon Model. Proces implementácie komunitného paktu potom pokračuje 6-mesačnou implementáciou nástroja a realizáciou.

Fáza 1: Identifikácia priestorov, analýza a aktivácia procesu participácie

Na začatie procesu integrovanej vízie v komunite musí facilitátor štruktúrovať participačný proces podľa jednotlivých fáz aktivácie a analýzy, ktoré sú základom a predstupňom akcie.

Navrhovaná aktivita konkrétne predpokladá workshop rozdelený do 3 dní, z ktorých 1 bude venovaný hodnoteniu a syntéze vykonaných činností, 2 implementácii nástroja **PESTLE** a modelu New Oregon.

Facilitátor v tejto fáze identifikuje a vyberie účastníkov podľa usmernení pre účasť, pričom navrhne aktivitu najmenej 9 účastníkom, pričom zohľadní 1/3 občanov, 1/3 správcov a 1/3 odborníkov a/alebo zainteresovaných strán z mestského, environmentálneho alebo sociálneho sektora.

Takéto zastúpenie umožňuje, aby bola aktivita veľmi úspešná, maximálny odporúčaný počet účastníkov je 18 pre každú aktivitu. Akciu je možné

navrhnuť aj vo viacerých vydaniach a výsledky zhromaždiť pre získanie ucelenejšieho prehľadu.

Fáza 2: Realizácia seminára

Po určení správneho priestoru a prostredia facilitátor zorganizuje dni workshopu s použitím **NÁSTROJA 4** a **NÁSTROJA 5** ako nástrojov pre pracovný deň.

Účastníci sa zapoja do spoločnej analýzy podľa modelu PESTLE, čo je skratka pre politickú, ekonomickú, sociálnu, technologickú, právnu a environmentálnu analýzu; ide o model strategickej analýzy používaný na skúmanie vonkajšieho prostredia, v ktorom organizácia, spoločnosť alebo projekt pôsobí. Predložený nástroj je prispôbený na použitie analýzy v mestskom kontexte, pričom využíva dimenzie projektu STUD.IO, hodnotí kľúčové faktory, ktoré môžu ovplyvniť mestské kontexty, v ktorých občania žijú svoj každodenný život alebo konkrétne diskutované oblasti, pre rozvoj komunitného paktu.

Analyzované faktory sú:

Politické: Politické faktory, ako sú vládna politika, politická stabilita, legislatíva a úloha administratívy, ktoré môžu ovplyvniť rozhodnutia o správnom riadení alebo zlepšení miesta.

Hospodárske: Hospodárske faktory a iné premenné, ktoré môžu ovplyvniť analýzu zlepšenia daného mestského kontextu.

Sociálna oblasť: Sociálne faktory, ako sú demografické trendy, sociálne očakávania, životný štýl, kultúra a postoje, ktoré môžu ovplyvniť analýzu zlepšenia daného mestského kontextu.

Technologické: Zohľadňujú sa prvky technologických inovácií, výskumu a vývoja, ktoré môžu ovplyvniť proces zlepšovania a priniesť miestam pozitívnu (alebo negatívnu) pridanú hodnotu.

Právne: Právne aspekty, ako sú bezpečnostné zákony, špecifické predpisy, napríklad predpisy o ochrane životného prostredia, ktoré sa musia zohľadniť pri zlepšovacích činnostiach. Preto je prítomnosť odborníkov a expertov užitočná na podnietenie diskusie.

Životné prostredie: Je potrebné zvážiť environmentálne aspekty analyzovaného mestského kontextu, vplyv intervencie alebo myšlienky riadenia, ktoré môže skupina priniesť.

Po analýze týchto aspektov pomocou príslušných formulárov ich facilitátor zhromaždí a vráti na plenárne zasadnutia, aby sa o ne podelil s účastníkmi s cieľom pochopiť, aké by mohli byť najlepšie stratégie v reakcii na rôzne oblasti pre stanovenie účinného a efektívneho paktu o občianstve.

Druhý nástroj, ktorý sa namiesto toho používa, zahŕňa päťkrokovú aktivitu, prostredníctvom ktorej sa definuje obsah komunitného paktu a spoločná vízia priestorov, na ktorých chceme priamo zasahovať.

Analyzované prvky sú:

- Definícia profilu komunity, ktorá opisuje, kto sú aktéri priamo zapojení prostredníctvom aktivovaných nástrojov;

- Analýza osvedčených postupov a trendov podobných opatreniam, ktoré sa majú navrhnuť v pakte spoločenstva

- Vypracovanie spoločnej vízie

- Plánovanie opatrení a stratégií vykonávania paktu

- Vypracovanie, implementácia a definícia systému monitorovania činnosti.

Fáza 3: Zhromažďovanie informácií, vypracovanie dohody o spolupráci a následné opatrenia

Po vykonaní činností v rámci prvej fázy bude mať sprostredkovateľ k dispozícii užitočné podklady na vypracovanie návrhu paktu o spolupráci, ktorý sa bude realizovať spolu s miestnou správou spôsobom stanoveným v nariadeniach, ak sa predpokladá, alebo sa bude realizovať od začiatku spolu so správou.

Údaje získané prostredníctvom analýzy **PESTLE** a "**modelu vízie Oregonu**" umožňujú zvážiť úlohy a potreby činností na regeneráciu mestského priestoru z hľadiska sociability vrátane úloh, časových rámcov a materiálov potrebných na dokončenie procesu transformácie. Facilitátor potom syntetizuje informácie, pričom dbá na identifikáciu:

Konkrétne ciele paktu: jasné a konkrétne vymedzenie cieľov, ktoré sa majú dosiahnuť prostredníctvom projektu, s uvedením krokov potrebných na jeho dokončenie;

Identifikácia priamo zapojených osôb: To zahŕňa presnú identifikáciu skupiny zúčastnených osôb a zainteresovaných strán s prihliadnutím na ich špecifické charakteristiky. Môžu sa líšiť od osôb, ktoré sa zúčastňujú na seminároch.

Rozdelenie zodpovedností medzi občanov/aktivity a verejnú správu: jasné vymedzenie zodpovedností a úloh pridelených zapojeným občanom/aktivitám aj verejnej správe s cieľom zabezpečiť účinnú realizáciu plánovaných činností.

Plánovanie času: Zahŕňa vymedzenie časového detailu realizácie navrhovanej činnosti s uvedením konkrétnych krokov a odhadovaného času na vykonanie každej činnosti.

Potrebné zdroje a prostriedky: V tejto fáze sa identifikujú a uvedú všetky ľudské, finančné, technologické a materiálne zdroje potrebné na účinnú realizáciu opatrení.

Odhad rozpočtu a príspevok administratívy: Táto časť obsahuje podrobný odhad nákladov potrebných na úspešné dokončenie navrhovaného projektu a finančný záväzok a podporu zo strany administratívy.

Po vypracovaní návrhu zmluvy sa najprv poskytne účastníkom činností, ktoré viedli k jej realizácii, preskúma sa a zverejní pre verejnosť. Je dôležité, aby ju podpísali všetky zúčastnené strany, aby spoločný záväzok nadobudol ešte väčšiu hodnotu pre zúčastnené a zainteresované strany.

Nakoniec sprostredkovateľ iniciuje proces monitorovania navrhovanej činnosti (činností) prostredníctvom systému kontroly a overovania bodov určených v pakte o spolupráci: ide o kľúčovú činnosť, ktorá umožňuje zväziť prvky úspechu činnosti, ale zároveň preukázať a ukázať dosiahnuté výsledky (pozitívne alebo negatívne, takže sú potrebné činnosti na zlepšenie) zúčastneným občanom a správe.

Týmto procesom sa iniciuje následná činnosť, ktorá sa chápe ako súbor opatrení, vďaka ktorým je realizácia komunitného paktu udržateľná. V závislosti od typu intervencie alebo navrhovanej akcie sa v skutočnosti môže typ následných opatrení, ktoré sa majú aktivovať, líšiť.

Záver

Pakt sa ukazuje ako základný nástroj na vytvorenie kolektívnej zodpovednosti, ktorý podporuje sociálnu integráciu okolo spoločného dobra, o ktoré sa treba starať a ktoré treba chrániť. Zároveň podporuje potvrdenie komunitnej identity, pričom zdôrazňuje schopnosť účastníkov interpretovať a prenášať afektívne väzby s okolím, čím podnecuje vznik spoločného pocitu spolupatričnosti.

Okrem toho pakt zohráva ústrednú úlohu pri definovaní podrobných postupov správy napr. konkrétneho priestoru, jeho údržby a kontroly, aby sa posilnil pocit spolupatričnosti a podporila družnosť. Tento prístup je zameraný na správnu regeneráciu a optimálnu ochranu priestoru, pričom sa zabezpečuje dodržiavanie príslušných pravidiel a predpisov stanovených v miestnych právnych predpisoch a štruktúrovaných v zmluve.

V ďalších častiach nasledujú vysvetlenia a hárky s aktivitami nástrojov PESTLE a New Oregon Vision Model.

PESTLE ANALYSIS

Activity Explanation

Model na skúmanie vonkajšieho makroprostredia, v ktorom sa plánuje pracovať: metodika založená na viacerých kontextových premenných, ktoré môžu načrtnúť scenár existujúci v prostredí, v ktorom sa pôsobí, s cieľom určiť, ktoré premenné môžu byť relevantné v procese rozhodovania a pri strategických a operatívnych

P

POLITICAL

External forces driven by government and politics.

T

TECHNOLOGICAL

External forces driven by technology.

E

ECONOMIC

External forces driven by the economy.

L

LEGAL

External forces driven by the law.

S

SOCIAL

External forces driven by social dynamics.

E

ENVIRONMENTAL

External forces driven by the environment.

P

POLITICAL

The proposed activity or initiative is influenced or can influence at political level?

E

ECONOMIC

The proposed activity or initiative be impactful on economical level or depend from economical factors?

S

SOCIAL

The proposed activity or initiative can influence the community at social level or influence lifestyles?

T

TECHNOLOGICAL

The proposed activity or initiative is influenced from a technological point of view or can be improved through technology?

L

LEGAL

The proposed activity or initiative has potential influence from a legal point of view or can be influenced?

E

ENVIRONMENTAL

The proposed activity or initiative has an impact on environmental aspects or can be influenced by environmental elements?

ACTIVITY NOTES

A series of horizontal dashed lines for writing notes, spanning the width of the page.

"ORGEON MODEL VISION"

Activity Explanation

Je to model založený na "vízii" komunity; je to nástroj, ktorý možno použiť pri územnom a miestnom plánovaní, ako aj pri budúcich stratégiách rastu miestneho a mestského kontextu. Zároveň umožňuje riadenie zmien a ich zdieľanie s občanmi. Navrhovaný model predstavuje komplexný prístup k tvorbe vízie, ktorý je rámcovaný piatimi jednoduchými krokmi otázok, ako je uvedené na obrázkoch nižšie.

COMMUNITY PROFILE

- Descriptive information
- Community values

VISION STATEMENT

- Possible proposed statement
- Community vision

IMPLEMENTATION & MONITORING

- Vision and action plan implementations
- Community indicator satisfaction

TRENDS ANALYSIS

- Trend information
- Possible scenario

ACTION PLAN

- Plan, strategies actions

"ORGEON MODEL VISION" EXERCISE

Q. Where are we now?

COMMUNITY PROFILE

Q. Where are we going?

TRENDS ANALYSIS

Q. Where do we want to be?

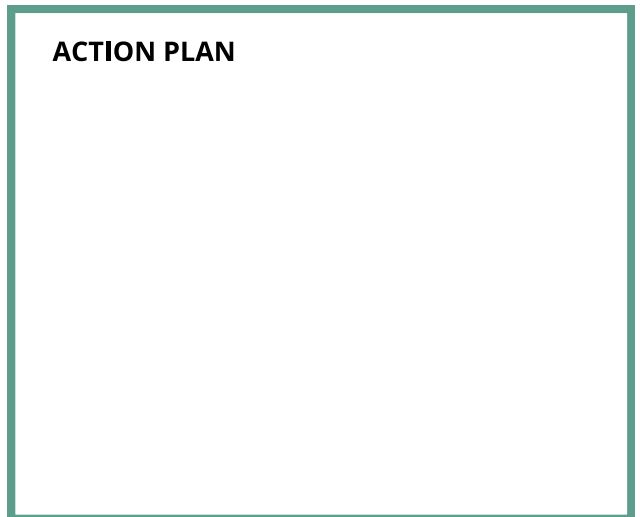
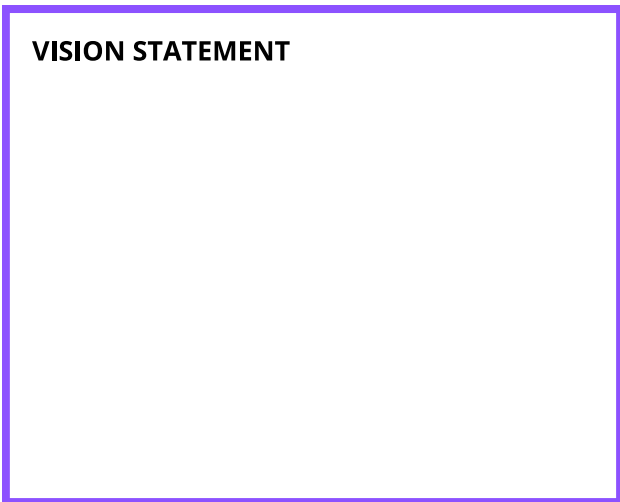

VISION STATEMENT

Q. How do we get there?

ACTION PLAN

Q. Are we getting there?

IMPLEMENTATION & MONITORING

ACTIVITY NOTES

A series of horizontal dashed lines for writing notes, spanning the width of the page.

STUD.IO AREAS COVERED

Hodnotenie miestneho blahobytu

Nástroje na konzultácie s občanmi

THE ACTION IN BRIEF

Activity Type: Prieskum

Target: Občania

Duration: 1 mesiac

Úvod

Pre sprostredkovateľov STUD.IO a pre realizáciu kontextualizovaných opatrení je absolútne dôležité mať k dispozícii aktuálne a včasné údaje o kontextoch, v ktorých sa majú navrhovať aktivity v oblasti sociability. Cieľom tohto nástroja vo forme dotazníka je zhromaždiť názory, skúsenosti a pohľady obyvateľov, aby sa lepšie pochopila úroveň sociability v komunite. Príspevky občanov sú užitočné na vykonanie konkrétnych zlepšení, pričom sa zohľadňujú vyjadrené a nevyjadrené požiadavky obyvateľov. Treba totiž pamätať na to, že analyzované miesta potom zažívajú samotní občania, ktorí tak môžu uznať hodnotu svojho príspevku a cítiť sa aktívnou súčasťou komunity. Napokon, synergická spolupráca s administratívou pri rozvoji tejto facilitačnej činnosti je užitočná pre väčšiu propagáciu a šírenie dotazníka, čo umožňuje získať relevantné údaje z kvalitatívneho a kvantitatívneho hľadiska.

Fáza 1: Identifikácia priestorov, analýza a začiatok konzultácií

Ako sa už potvrdilo v predchádzajúcich aktivitách, pre správne spustenie participačných procesov, ktoré majú v našom prípade formu prieskumu, je potrebné dodržať aktivačné a analytické fázy pre výber miesta záujmu pre analýzu blahobytu.

Po identifikácii môže facilitátor prispôbiť navrhovaný nástroj a typ otázok, pridať alebo odstrániť navrhované otázky.

V záujme optimalizácie zastúpenia vzorky sa navrhuje, aby sa odpovede získali aspoň od 5 % z celkového počtu obyvateľov štvrte/miesta, ktoré je predmetom intervencie, a aby zahŕňali občanov v okruhu 5 km od miesta, ktorého sociálnosť sa má hodnotiť. V skutočnosti sa tento nástroj môže použiť na posúdenie potenciálu nielen štvrtí alebo konkrétnych oblastí, ale aj miest, ako sú parky, námestia a iné miesta, kde sa rozvíja sociabilita a potenciálne spoločenský život.

Fáza 2: Realizácia prieskumu

Facilitátor po príprave dotazníka určí správne spôsoby šírenia, ako napríklad vytvorenie online dotazníka alebo prieskumu, ktorý umožňuje jednoduchú účasť, vytvorenie QR kódov, ktoré sa umiestnia na miestach stretnutí, alebo prostredníctvom ústneho podania v digitálnych komunitách cieľových miest. Odporúča sa tiež použiť papierový dotazník, najmä v tých oblastiach, ktoré sú stále "digitálne odolné", aby sa získala spätná väzba od obyvateľstva, ktoré nie je zvyknuté na používanie digitálnych technológií.

Ako dotazník/implementačný nástroj sa navrhuje **TOOL 6**.

Analyzované údaje sa nakoniec zhrnú do komplexnej správy, ktorá poskytne sprostredkovateľovi aj miestnej správe základné východisko pre realizáciu stratégií na podporu mestskej pohody.

Je dôležité, aby boli občania informovaní o výsledkoch získaných z analýzy zozbieraných údajov, preto sa navrhuje vypracovať správu, ktorá by bola pre komunitu ľahko čitateľná a neobsahovala by štatistické alebo vysoko numerické prvky, aby bolo možné podeliť sa o skúsenosti. Alternatívou je zorganizovať verejné podujatie a/alebo využiť organizované podujatia na priamu prezentáciu výsledkov a pokúsiť sa počas tých istých intervencií iniciovať procesy transformácie zdola nahor, zblížiť aktérov a podporiť modely sociability.

Záver

Dotazník zadaný občanom spolu s ďalšími nástrojmi, ako sú fokusové skupiny alebo semináre, sú vynikajúcim spôsobom intervencie, keď má facilitátor v úmysle iniciovať participatívne procesy alebo analyzovať potenciál určitých miest z hľadiska sociability. Úroveň sociability totiž nemusí byť v súlade s predpokladmi facilitátora, ktorý nájde potvrdenie novej potreby intervencie práve na základe informácií získaných od aktívne zúčastnenej komunity.

Nasleduje nástroj/dotazník, ktorý možno použiť na vypracovanie aktivity.

EVALUATING LOCAL WELL-BEING

Pozývame vás k účasti na tomto krátkom anonymnom dotazníku, ktorého cieľom je posúdiť stav spoločenského života a sociálnej pohody v našej obci. Vaše odpovede sú kľúčové pre lepšie pochopenie potrieb našej obce a identifikáciu oblastí, ktoré si vyžadujú zlepšenie.

Pri každej otázke vyberte možnosť, ktorá najlepšie vyjadruje váš súčasný názor, pričom použite stupnicu od 1 (najnižšia úroveň) do 5 (najvyššia úroveň).

Ak nemáte konkrétny názor alebo skúsenosti týkajúce sa konkrétnej otázky, môžete pole nechať prázdne. Vaše odpovede budú považované za dôverné a anonymné a budú použité výlučne na účely analýzy a zlepšenia komunity.

Ďakujeme vám za váš príspevok a za čas, ktorý ste venovali vyplneniu dotazníka.

QUESTIONS:	YOUR OPINION				
	1	2	3	4	5
How important do you consider support from local institutions for the promotion of social interaction and cohesion in the community?	☐	☐	☐	☐	☐
How encouraged do you feel to actively participate in community initiatives or local interest groups?	☐	☐	☐	☐	☐
How important do you consider the presence of welcoming and well-maintained public places to encourage meeting and socialising?	☐	☐	☐	☐	☐
Do you consider public places in your municipality to be adequate and well maintained?	☐	☐	☐	☐	☐
How well do you think public spaces are used to foster interaction and social cohesion?	☐	☐	☐	☐	☐
How aware are you of local initiatives to promote socialisation and inclusion in the community?	☐	☐	☐	☐	☐
How important do you consider support from local institutions for the promotion of social interaction and cohesion in the community?	☐	☐	☐	☐	☐
How well do you think public spaces are used to foster interaction and social cohesion?	☐	☐	☐	☐	☐
How actively do you participate in social and cultural events organised by the local community?	☐	☐	☐	☐	☐
To what extent do you think technology has positively influenced social interactions in our community?	☐	☐	☐	☐	☐

ACTIVITY NOTES

A series of horizontal dashed lines for writing notes, spanning the width of the page.

Open Questions on Sociability

Nasledujúce otvorené otázky sú určené na získanie vašich osobných pohľadov na vaše skúsenosti so životom v komunite a na to, ako by sme mohli spolupracovať na jeho zlepšení. Vaše odpovede budú považované za dôverné a budú použité výlučne na účely hodnotenia

Q.1 When you think of meeting places in your municipality, first that come to my mind is.... and why?

Q.2 What do you think are the main factors that promote social interaction within our community?

Q.3 What initiatives or changes could be introduced to create a more welcoming and inclusive environment in or municipality?

Q.4 What are the distinctive factors of our community that foster a sense of belonging and solidarity compared to other?

Q.5 What do you think our community lacks to be more sociable

ACTIVITY NOTES

A series of horizontal dashed lines for writing notes, spanning the width of the page.

STUD.IO AREAS COVERED

Problémy a riešenia pre obnovenie spoločenskosti

Strom problémov a
riešení ako nástroj

THE ACTION IN BRIEF

Activity Type: Workshop

Target: Občania a združenia

Duration: 1 týždeň

Úvod

Teraz navrhujeme aktivitu, ktorá sa bude realizovať formou workshopu a bude slúžiť na analýzu vzájomných väzieb problémov v ich kauzálnej štruktúre s cieľom uľahčiť ich znázornenie v diagramoch príčin a následkov. Tento prístup sa dokonale hodí na činnosti navrhované s občanmi a združeniami v danej oblasti, ktoré majú širšiu celkovú víziu: strom riešenia problémov totiž prostredníctvom mapovania a prevrátenia perspektívy uľahčuje vypracovanie stratégií a riešení, ktoré sa majú navrhnúť na miestnej úrovni, s cieľom podrobne preskúmať javy a spoločne navrhnúť budúce intervencie a opatrenia.

Navrhovanú aktivitu je najlepšie vykonávať v skupinách s najmenej 6 a najviac 12 účastníkmi, aby sa dala efektívne rozdeliť do pracovných skupín. Workshop môže trvať 1 deň alebo môže byť rozdelený na niekoľko stretnutí, počas ktorých sa budú rozvíjať jednotlivé fázy aktivity.

Analýza stromu problémov je prvým krokom k dosiahnutiu konsenzu medzi zainteresovanými stranami, pokiaľ ide o problémy, otázky a obmedzenia mesta. To umožňuje premeniť problémy (otázky) na ciele (opatrenia) s cieľom definovať najlepšiu strategickú víziu pre mesto.

Ciele analýzy stromu problémov sú:

- Identifikovať kľúčový problém, jeho dôsledky a hlavné príčiny v rozvoji územia;
- Identifikovať aktérov a stratégie na riešenie identifikovaných problémov.
- stanovenie priorít v otázkach, problémoch a projektoch;
- Identifikovať hlavné cieľové skupiny/príjemcov pomoci a územné oblasti pre ciele intervencie.
- Nájsť vhodné riešenia analyzovaných problémov.

Fáza 1: Začatie činnosti a definovanie príčin

Začnite brainstormingom (**NÁSTROJ 1**) o hlavných problémoch (alebo potenciálnych problémoch), ktoré bránia dosiahnutiu želanej vízie mesta alebo mestskej oblasti. Potom definujte problém(y), na ktorých chce skupina pracovať. Pre každý problém je potrebné vypracovať jeden strom problémov; v tejto fáze je dôležité, aby problém pochopila celá skupina a aby bol kontextualizovaný, aby sa predišlo výsledkom, ktoré sú príliš všeobecné a nedajú sa prispôbiť tomu, čo je konečným cieľom činnosti: podpora miestneho blahobytu.

Po identifikácii problému ho graficky umiestnime do stredu diagramu, ktorý označíme ako "strom problému", teda umiestnime ho do kmeňa. Vychádzajúc z kmeňa budeme určovať vzťahy príčiny a následku týkajúce sa analyzovaného problému.

Ak sa chcete zamerať na hlavné príčiny problému, je dôležité počas skupinovej práce diskutovať o faktoroch, ktoré k nemu môžu prispievať. Tieto príčiny si zapíšte, čo budú korene nášho stromu. Táto úloha je jednoduchšia, ak budete neustále klásť otázky: "Prečo sa to stalo?" pri každej z identifikovaných príčin. V tejto fáze sa odporúča rozdelenie do

skupín, aby ste mali väčší počet príčin a spoločne vybrali tie najdôležitejšie alebo opakujúce sa.

Po výbere príčin ich môžete spojiť čiarami, aby ste zobrazili prepojenia, ktoré sa medzi nimi môžu spustiť. Tieto spojenia sa stanú, aj reprezentatívne, koreňmi stromu.

Potom prejdeme k účinkom, pričom opäť použijeme rovnakú metodiku: začneme problémom a identifikujeme všetky účinky, ktoré z neho vyplývajú, pričom ich rozdelíme na primárne a sekundárne. Primárne účinky sa stávajú vetvami nášho stromu, zatiaľ čo sekundárne problémy sa stávajú listami.

Po vytvorení stromu problémov skupina pracuje na premene všetkých negatívnych prvkov na pozitívne a realizuje to, čo sa stane "stromom cieľov". Potom ide o premenu na pozitívne a žiaduce scenáre, ku ktorým musí smerovať práve činnosť spoločenstva a skupiny ako výsledok pracovného stretnutia, pričom sa navrhnu užitočné opatrenia na zlepšenie.

Krok 2 Analýza zozbieraných výsledkov

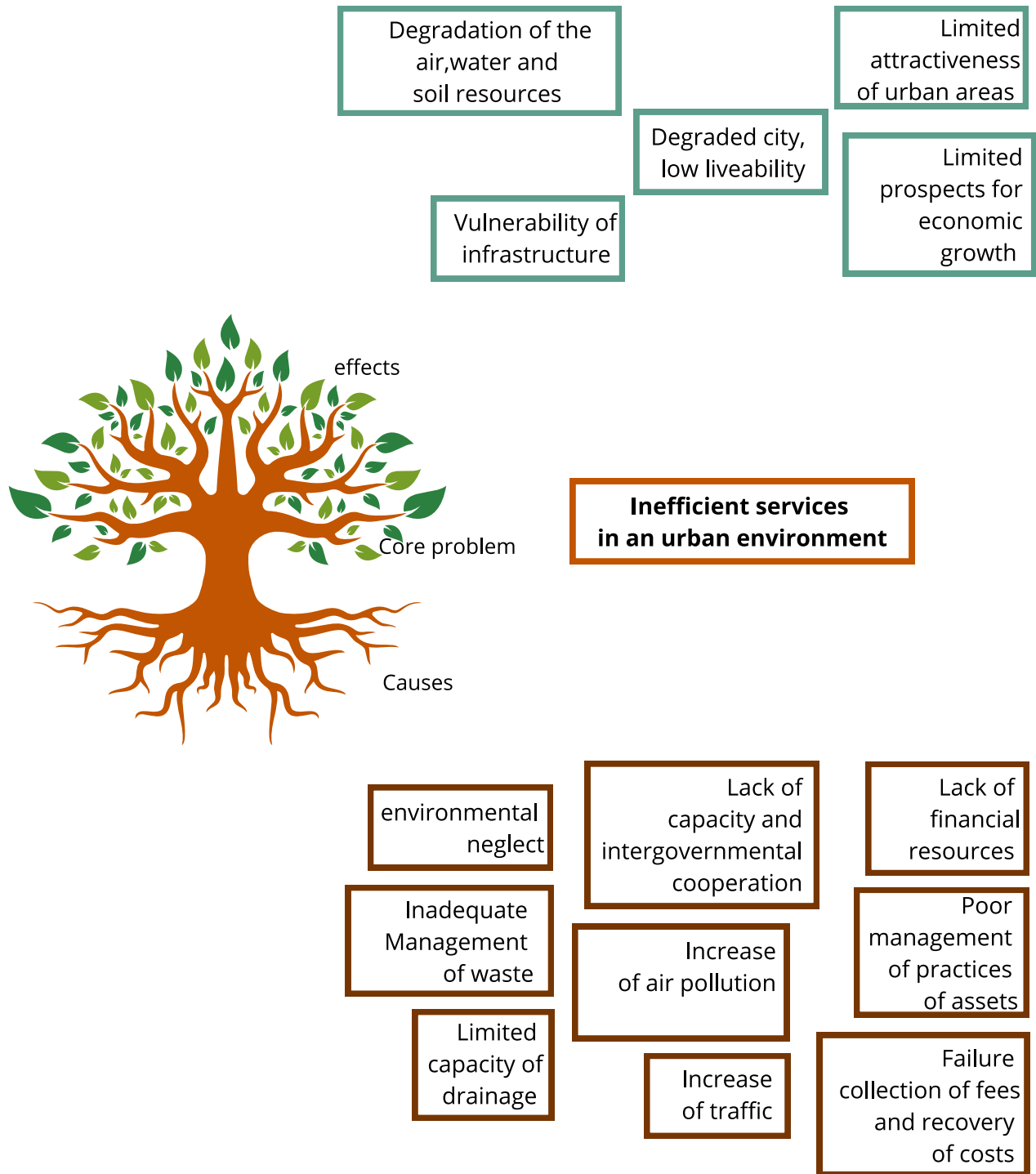
Prostredníctvom tejto aktivity facilitátor nechá formulovať myšlienky priamo účastníkmi, v ktorých sa predstavia ako ovocie svojej práce. Stromy, problémy a riešenia umožňujú:

- Jasné a graficky zdokumentované pochopenie základných príčin konkrétneho problému, ktorý bráni dosiahnutiu konkrétneho cieľa alebo vízie.
- lepšie pochopenie príčin a dôsledkov problému, na základe ktorého môžu účastníci ďalej skúmať hnacie a/alebo brzdiace sily, ktoré môžu ovplyvniť reformu správy vecí verejných. Nižšie je navrhnutá grafická schéma zhrnutia a súvisiace aktivity.

PROBLEM TREE ANALYSIS

Ak ide o veľké skupiny, odporúča sa pracovať s plagátmi a poznámkami, aby si skupina mohla predstaviť, čo sa dosiahlo.

vzorka

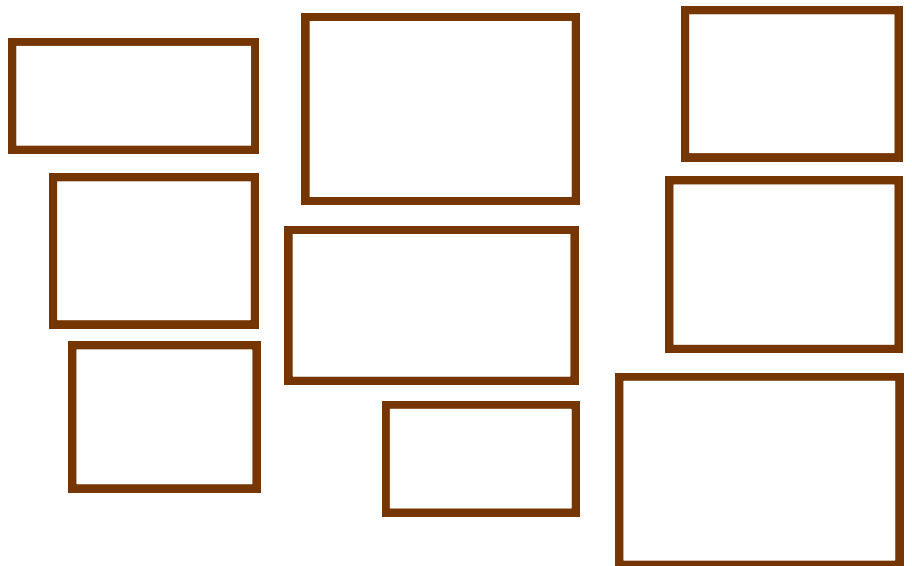
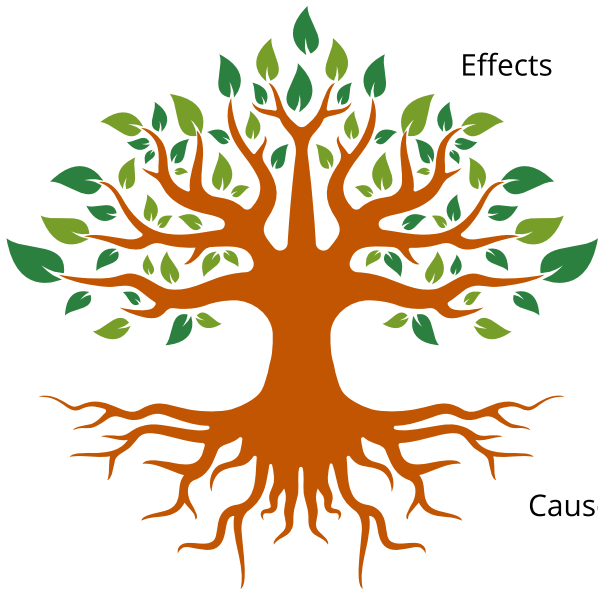
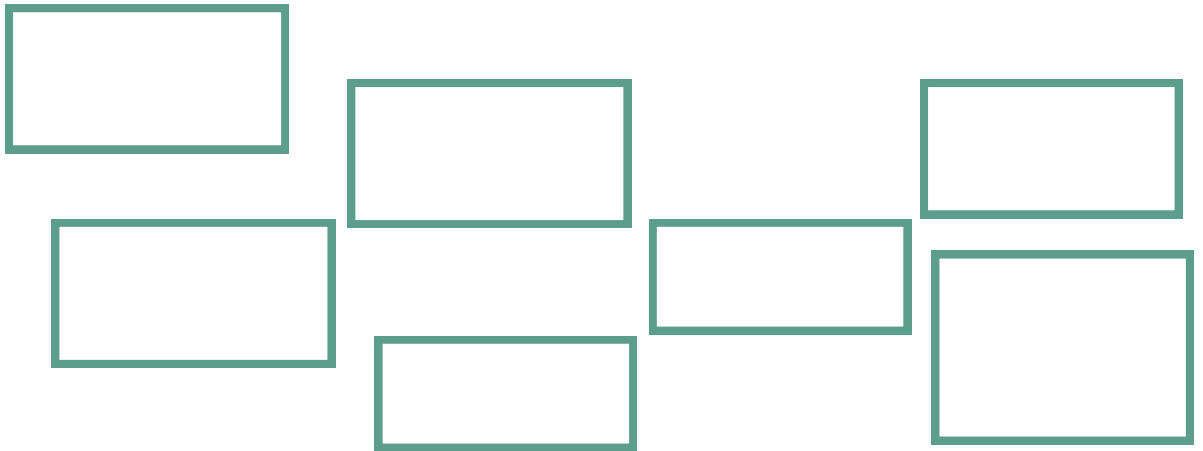

ACTIVITY NOTES

A series of horizontal dashed lines for writing notes, spanning the width of the page.

PROBLEM /SOLUTION TREE ANALYSIS

STUD.IO AREAS COVERED

Predstavy o spoločensve

Technika EASW®:
European Awareness
Scenario Workshop

THE ACTION IN BRIEF

Activity Type: Workshop

Target: Občania a administratíva

Duration: 1 týždeň

Úvod

Teraz ako záverečné cvičenie navrhujeme, čo je inovatívnym nástrojom, ak sa chápe pre rozsah implementácie podpory sociability, pre účely projektu STUD.IO, European Awareness Scenario Workshop (EASW)

EASW vznikol ako iniciatíva Európskej komisie, ktorá slúži na preskúmanie inovačných projektov v európskom kontexte. Cieľom tejto aktivity je vytvoriť spoločnú víziu a definíciu udržateľnosti medzi rôznymi ľuďmi, ktorí patria do rovnakej komunity. Vyžaduje si účasť 15 až 30 účastníkov zo štyroch rôznych sociálnych skupín:

Občania; odborníci (odvetvia a oblasti urbanizmu, životného prostredia, sociológie a psychológie); **správovia; zainteresované strany** (medzi združeniami analyzovaných miest a podnikateľmi).

EASW je preto inovatívnym nástrojom na uľahčenie zapojenia a aktívnej účasti rôznych sociálnych aktérov na inovačných procesoch súvisiacich s udržateľným rozvojom miest.

Prostredníctvom pracovného workshopu trvajúceho jeden alebo dva dni, na ktorom sa zúčastňujú subjekty identifikované facilitátorom v rámci

aktívnej a analytickej fázy participatívneho procesu, sa miestna komunita stretáva, aby vytvorila spoločné vízie o budúcnosti svojho územia.

Táto metóda podporuje diskusiu a účasť a je obzvlášť účinná v miestnom kontexte, kde je veľmi ľahké spájať problémy s tými, ktorí sú zodpovední za ich riešenie.

Prostredníctvom tejto metódy jednotliví účastníci spoločne definujú integrované dlhodobé ciele požadovanej zmeny a zároveň určujú prioritné opatrenia, ktoré sa majú prijať v krátkodobom a strednodobom horizonte na ich dosiahnutie. EASW je mimoriadne účinný pri podpore iniciovania iniciatív v oblasti plánovania založených na spolupráci a účasti.

Fáza 1 - Usmernenie k vedeniu seminára EASW na podporu sociability

Hlavné činnosti pre vývoj modelu EASW sú dve, po určení účastníkov a prostredia:

- 1) Výber miestneho kontextu, ktorý je predmetom analýzy EASW
- 2) Rozvoj spoločných vízií
- 3) Návrh myšlienok

Na prípravu týchto dvoch aktivít účastníci po krátkom úvodnom stretnutí pracujú v 4 záujmových skupinách podľa toho, či patria do rovnakej sociálnej kategórie (občania, správcovia atď.). Najprv sa skupina podelí o výber miesta, ktoré bude predmetom intervencie: facilitátor zvyčajne navrhne niekoľko alternatív, na ktorých sa bude pracovať, vopred pripraví podporný materiál podľa vybraného miesta.

Po úvodnej prezentácii sa účastníci rozdelia do štyroch záujmových skupín podľa príslušnosti k určitým kategóriám. Každá skupina zložená z občanov, technických expertov, zástupcov súkromného a verejného

sektora individuálne vypracuje víziu želanej budúcnosti pre rok 2040, ktorá súvisí s vopred vybraným kontextom, ktorý sa má analyzovať.

Potom počas plenárneho zasadnutia každá skupina predstaví päť kľúčových prvkov svojej vízie budúcnosti, po ktorej nasleduje diskusia zdôrazňujúca podobnosti a rozdiely medzi štyrmi víziami. Rôzne perspektívy sa potom integrujú s cieľom definovať spoločnú víziu pre celú komunitu. Táto spoločná vízia, vypracovaná facilitátorom a vedúcimi skupín na uzavretom stretnutí na záver tejto prvej fázy, bude tvoriť základ pre ďalšiu fázu tvorby nápadov.

Ďalšia fáza zahŕňa tvorbu nápadov, pričom účastníci sú rozdelení do štyroch ďalších skupín zmiešaného zloženia, z ktorých každá sa venuje konkrétnej téme súvisiacej s témou seminára. Tematické skupiny skúmajú činnosti, politiky a opatrenia, ktoré je potrebné prijať na premenu spoločnej vízie na skutočnosť. Každý člen skupiny uvažuje o tom, ako realizovať zlepšenia a kto bude zodpovedný za ich realizáciu. Aj počas tejto fázy sa diskusia vedie pomocou špecifických techník s cieľom vytvoriť konkrétne nápady, ako realizovať spoločnú víziu a kto bude zodpovedný, vo vzťahu k pridelenej téme. Každá skupina formuluje obmedzený počet nápadov, zvyčajne päť.

Na záverečnom plenárnom zasadnutí každá tematická skupina predstaví svojich päť návrhov na zmenu. V tradičnej verzii EASW má každý účastník k dispozícii päť hlasov, ktoré môže prideliť jednému alebo viacerým návrhom, čo skupine umožní vybrať päť celkových prioritných opatrení. Niektoré workshopy zahŕňajú v tejto fáze vytvorenie akčného plánu, zatiaľ čo iné organizujú tlačovú konferenciu s cieľom rozšíriť diskutované otázky na verejnosť alebo zhromaždiť nápady na budúce opatrenia.

Úloha facilitátora, najmä v rôznych skupinách, je kľúčová pri riešení a odstraňovaní akýchkoľvek pochybností. Kľúčovým prvkom je projekcia do budúcnosti.

Fáza 2 - Výsledky a nápady

Po zozbieraní vízií a súvisiacich nápadov účastníci pracujú v skupinách a používajú diagram v **nástroji TOOL 8**, pomocou ktorého môžu určiť, "ako" a "kto" môže realizovať zozbierané vízie.

Schéma potom sumarizuje a konkretizuje projekty, ktoré sa stávajú vyjadrením skupiny, a to ako jednotlivé kategórie aj ako celok.

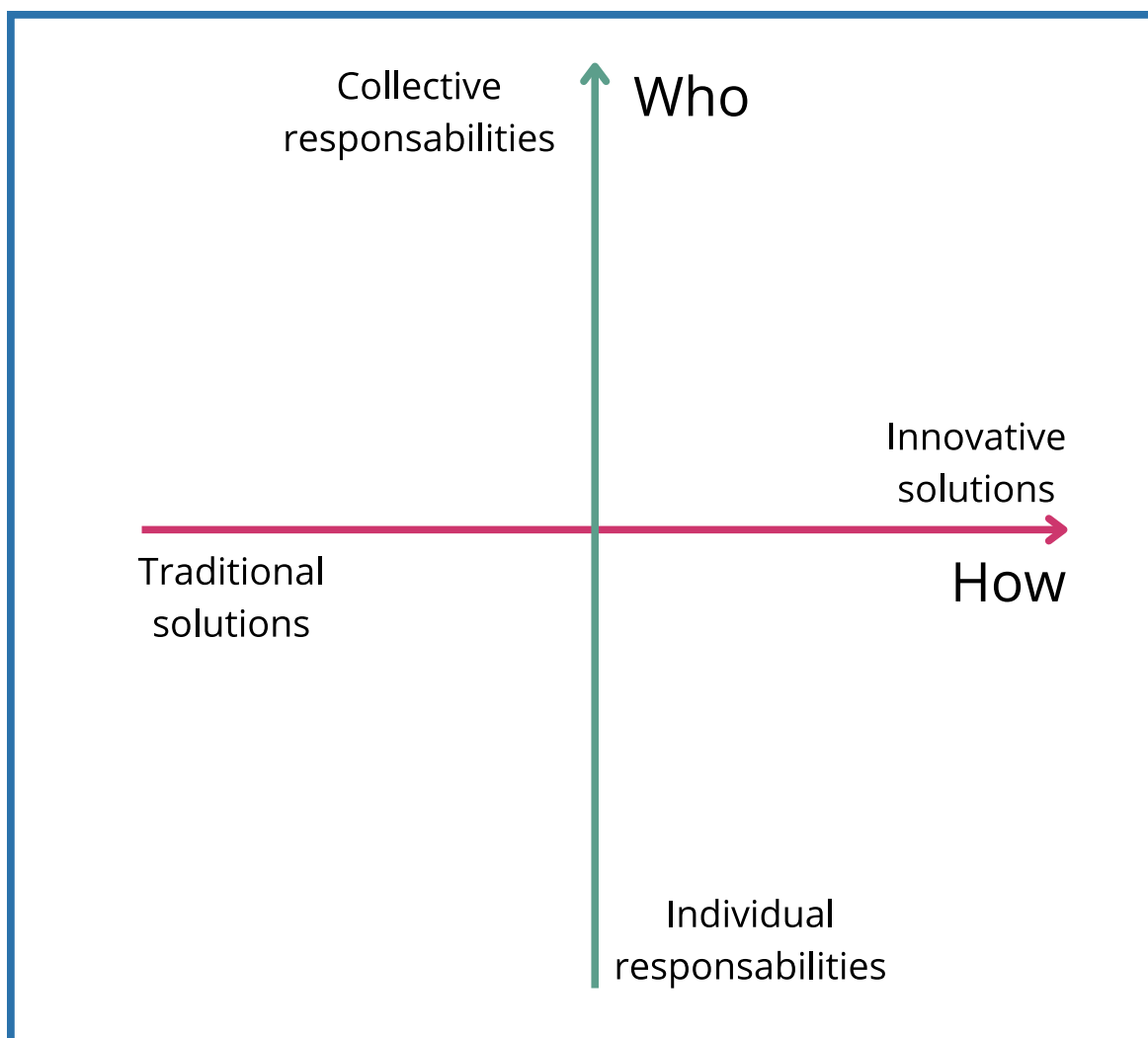
Metodika EASW sa ukázala ako mimoriadne vhodná pre:

- podporovať dialóg a účasť rôznych zložiek spoločnosti;
- vytvoriť vyvážený vzťah medzi životným prostredím, technológiou a rozvojom;
- zabezpečiť modely udržateľného rozvoja v súlade s potrebami a želaniami miestnych komunít.

Nižšie navrhujeme nástroj na diskusiu o myšlienkach.

EASW® EXERCISE

Po zhromaždení nápadov, ktoré vznikli v rámci vízií skupiny počas implementácie modelu EASW, môžu účastníci použiť tento diagram na pochopenie toho, "kto" a "ako" môže navrhované nápady realizovať. Konkrétne sa náčrt používa v poslednej fáze vývoja modelu EASW opísanej v aktivite 6.

ACTIVITY NOTES

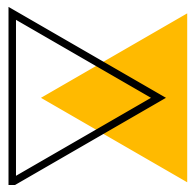

A series of horizontal dashed lines providing space for activity notes.

PRÍKLADY Z EXPERIMENTOVANIA SO STUD.IO A ZÁVERY

PRÍKLADY Z EXPERIMENTOVANIA SO STUD.IO A ZÁVERY

Projekt STUD.IO zapojil do pilotného kurzu 40 študentov z partnerských univerzít v zimnej škole, ktorá sa uskutočnila od 16. do 28. januára 2023 na univerzite v Enne "Kore" ako špecializovaná prezenčná časť experimentálneho vzdelávacieho kurzu "Interdisciplinárny prístup k podpore sociability v mestskom prostredí". Cieľom pilotného kurzu a zimnej školy bolo vyškoliť inovatívnu odbornú osobnosť s názvom "Expert v oblasti poradenstva, plánovania a riadenia územných zdrojov pre rozvoj sociability v mestskom kontexte". Táto odborná postava, ktorú sme chápali ako sprostredkovateľa našej príručky, je osobou schopnou pracovať vo verejnom aj súkromnom sektore s cieľom podporovať miestnu vzťahovú pohodu prostredníctvom svojho príspevku k miestnemu plánovaniu. Školenie, ktoré sa začalo

online a pokračovalo prezenčnými aktivitami, bolo základným momentom experimentovania STUD.IO.

Kurz poskytoval špecializovanú vysokoškolskú prípravu pre kariéru zúčastnených študentov, najmä vzhľadom na interdisciplinárny prvok medzi urbanizmom, architektúrou, sociológiou a psychológiou.

V tejto súvislosti študenti počas zimnej školy pracovali v štyroch skupinách na vypracovaní svojich téz, ktoré potom prezentovali v plenárnej fáze ako predmet skúšky, pričom navrhovali činnosti zamerané na experimentovanie s tým, čo sa naučili počas teoretickej časti a prostredníctvom nástrojov poskytnutých v rôznych praktických činnostiach. Skupiny zložené zo študentov zo Španielska, Talianska, Slovenska a Rumunska vykonávali terénny výskum v obci Enna a v obci Calascibetta.

Vypracované výskumy, 2 na každú lokalitu, zahŕňali doplnkové výskumy zamerané na aspekty spoločenskosti a pohody v daných miestach.

Vychádzajúc z experimentov uskutočnených v obci Enna, skupiny najprv použili urbanistický a geografický materiál, pričom pochopili silné a slabé stránky geografickej polohy obce, ktorá sa nachádza v strede Sicílie a je jednoznačne mimoriadne vhodným miestom na analýzu vzhľadom na otázky súvisiace s životaschopnosťou a ťažkosťami pri dosahovaní určitých východiskových bodov. Okrem kartografických aspektov prešli k sociologickým a psychologickým prvkom kontextu, t. j. k hlavným sociálnym problémom prostredníctvom oficiálnych zdrojov a zároveň využili techniku prieskumov uskutočnených s miestnym občianstvom; pomocou nástroja SWOT analýzy nakoniec pochopili silné a slabé stránky, hrozby a príležitosti, ktoré premenili na návrhy na zlepšenie.

Ďalší výskum tejto oblasti uskutočnila iná skupina študentov v meste Calascibetta v provincii Enna. Štúdie sa uskutočnili v rovnakom časovom období a slúžili na overenie rozdielov medzi susednými mestami a prípadných podobností.

Študenti, ktorí analyzovali oblasť Calascibetta, vykonali aj terénny výskum, zmapovali mesto a hovorili s miestnymi obyvateľmi, aby zistili, aké problémy ľudia najviac vnímajú.

Študenti navštívili analyzované obce priamo na mieste v sprievode odborníkov a učiteľov z partnerstva, aby poskytli užitočné tipy a

Results of the on field activities

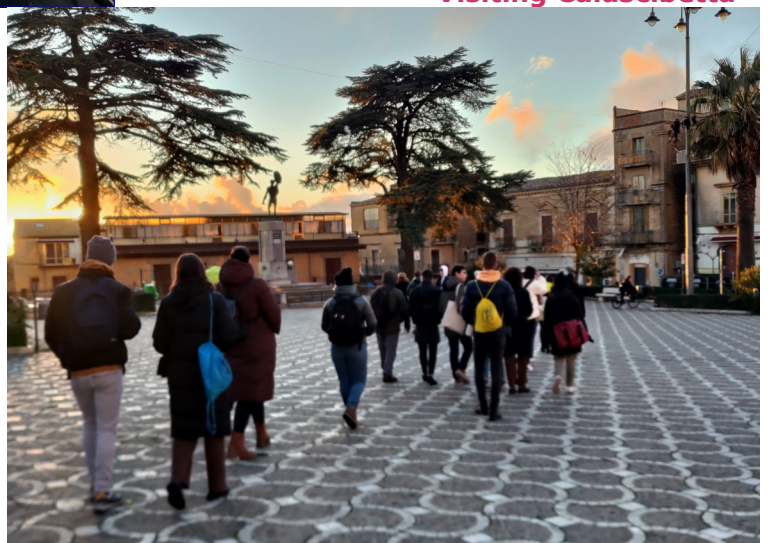
nápady pre vykonanú prácu; prostredníctvom fotografií a analýzy mestskej štruktúry sa pokúsili vypracovať možné riešenie, ktoré by mohlo priniesť zlepšenie pre mesto. Nakoniec vypracovali projekt na inováciu hlavnej ulice s cieľom podporiť cestovný ruch a inovovať centrálnu oblasť mesta.

Fotografie ukazujú niektoré z prác, ktoré študenti vykonali prostredníctvom fotografií a kresieb počas pozorovania a analýzy lokalít.

Groups Activities in class

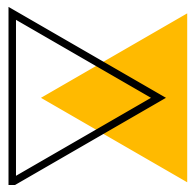
Visiting Calascibetta

ACTIVITY NOTES

A series of horizontal dashed lines for writing notes, spanning the width of the page.

ZÁVERY

Aktivity a výskum, ktoré sa rozvíjali počas realizácie projektu STUD.IO, a konkrétne pri vypracovaní predložených usmernení, umožnili hĺbkové štúdium obnovy miest, účasti občanov a rozvoja špecifických odborných zručností v interdisciplinárnom klúči, ktorý sprevádzal dimenziu, v rámci ktorej výskumníci, učitelia a odborníci aktívne prispievali k tejto činnosti.

Ako prvoradý sa ukázal cieľ vyplniť chýbajúcu perspektívu, ktorá by zohľadňovala vzťahové, psychologické a fyziologické potreby občanov v mestách a mestských kontextoch, takže sme od jednoduchej koncepcie podpory mestského šťastia prešli k štruktúrovanému projektu a inovatívne študijnému kurzu, ktorý, ako veríme, môže časom pokračovať a obohacovať sa o obsah a príspevky. Školiaci kurz aj tieto usmernenia majú byť východiskom: pohľad na mestskú participáciu ako výzvu, urbanizmus alebo psychológiu ako vzdialené vedy, ako aj sociológiu a životné prostredie. Chceme, aby nové generácie odborníkov boli čoraz lepšie pripravené na výzvy, ktoré nás môžu čakať v nasledujúcich dvoch desaťročiach, a aby nasledovali cestu vytýčenú európskymi stratégiami a iniciatívami, ktoré poznačujú a definujú víziu a budúcnosť Európy.

Počas viac ako dvoch desaťročí Európska únia podporovala mnohé iniciatívy, projekty a akcie zamerané na sociálne inovácie a obnovu miest, pričom si uvedomuje dôležitosť zlepšenia kvality života v mestských komunitách. Programy, ako napríklad Urban Innovative Actions a potom program URBACT, ktorý je v

súčasnosti vo svojej štvrtej publikácii, zohrávali a naďalej zohrávajú kľúčovú úlohu pri transformácii viacerých európskych miest a pridružených krajín prostredníctvom experimentálnych laboratórií pre integrované stratégie regenerácie a prestavby.

Konkrétne program URBACT IV (2021 - 2027) je program európskej územnej spolupráce na podporu prijímania politik udržateľného rozvoja miest európskymi mestami a zameriava sa na medziregionálnu spoluprácu s cieľom posilniť účinnosť politiky súdržnosti podporou výmeny skúseností, inovatívnych prístupov a budovania kapacít v súvislosti s identifikáciou, prenosom a využívaním osvedčených postupov integrovaného a udržateľného rozvoja miest.

Cieľom návrhu STUD.IO, ktorý je inovatívny v rámci programu vysokoškolského vzdelávania Erasmus+, bolo analyzovať nedostatky a potreby odbornej prípravy v oblasti vysokoškolského vzdelávania s cieľom pripraviť nových odborníkov na európske výzvy a potreby meniacej sa spoločnosti; a to, čo ukázal uskutočnený výskum a skúsenosti z terénu (prostredníctvom analýzy už realizovaných osvedčených postupov a práce partnerstva), je, že v kontexte obnovy miest a mestského blahobytu predstavuje participácia základný nástroj na podporu environmentálneho povedomia a socializácie v rámci mestských komunit. Priestory, ktoré sa musia okrem toho, že sa vytvárajú, aj dlhodobo udržiavať a nepredstavovať si ich ako statické prvky, ale ako neustále sa meniace v závislosti od zmien v spoločnosti. Spomedzi všetkých sú prístupnosť, rovnaký prístup ku kanálom participácie a sociálna súdržnosť v súčasnosti výzvami, ktoré nás ženú k stále bližšiemu dátumu 2030 agendy OSN, medzi ktorými sú udržateľný rozvoj, životné prostredie a sociálna súdržnosť základnými kameňmi medzi 17 cieľmi udržateľného rozvoja.

Na integráciu a podporu európskych a medzinárodných stratégií, a teda makro aspektov, je však potrebné pozrieť sa na každodennosť a na to, čo sa deje v konkrétnych kontextoch, a teda na mikro aspekty, pričom si treba uvedomiť zložitosť a aspekty, ktoré to môže priniesť. Pridanou hodnotou projektu STUD.IO, pokiaľ ide o výstupy projektu a navrhovaný vplyv, je prispôsobivosť ponúkaných nástrojov. Cesty a vzdelávacie materiály v otvorených vzdelávacích zdrojoch (OER) sú využiteľné tak pre vzdelávacie a školiace ciele odborníka modelu STUD.IO, *"odborníka v oblasti poradenstva, plánovania a riadenia územných zdrojov na podporu sociability v mestskom prostredí"* výstupnej postavy pilotného kurzu realizovaného v rámci *"Interdisciplinárneho prístupu k podpore sociability v mestskom prostredí"*, ako aj pre správcu obce alebo odborníka pôsobiaceho v mimovládnych organizáciách pôsobiacich v území. Ide o myšlienku otvoreného, úplného a prístupného vzdelávania: tak tento súbor nástrojov, ľahko čitateľný a zrozumiteľný, ako aj vzdelávacie materiály na platforme elektronického vzdelávania (elearning.studio-project.eu), pre väčšie šírenie kultúry a vzdelávania v perspektíve celoživotného vzdelávania (LLL).

Je zrejmé, že partnerstvo sa usilovalo o dosiahnutie cieľov vysokoškolského vzdelávania, ale práve interdisciplinárny charakter (tém aj zapojených aktérov) bol väčším impulzom na zváženie aspektov vzdelávania, ktoré sa netýkali výlučne vysokoškolského vzdelávania, pričom si uvedomovali, že občianska angažovanosť sa uskutočňuje na všetkých úrovniach.

Na záver preto vyzývame čitateľa, aby nástroje, ktoré ponúka projekt STUD.IO, vrátane týchto usmernení, využil ako vzdelávací zdroj, ako aj ako operatívny nástroj na vytváranie obnovených priestorov, spolu s občianstvom a správou, pre stratégie, ktoré sledujú dlhodobé ciele a udržiavajú blaho mesta a komunity v

popredí. Avšak na vytvorenie udržateľnejších, inkluzívnejších a šťastnejších komunit, v ktorých sa podporuje súdržnosť a prepojenie medzi tými, ktorí na týchto miestach žijú, je potrebné najprv pochopiť všetky aspekty a rozmery, ktoré majú v každodennom živote, s vedomím, že náhle zmeny a vonkajšie príčiny môžu to, čo považujeme za pevné a isté, dostať do extrémnej krízy. Nástroje participácie v tomto sú účinným spôsobom posilnenia a začlenenia občianstva na viacerých úrovniach a zároveň umožňujú tým, ktorí ich realizujú, rásť a mať pozitívnu a užitočnú spätnú väzbu pre svoje profesionálne ciele, efektívne reagovať na miestne a globálne výzvy, ktoré môžu vzniknúť.

ACTIVITY NOTES

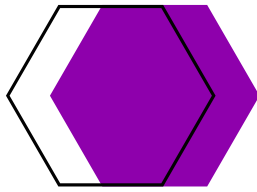

A series of horizontal dashed lines for writing notes, spanning the width of the page.

SLOVNÍK POJMOV & BIBLIOGRAFIA

SLOVNÍK POJMOV

Aliancie pre vedomosti

Prierezové iniciatívy, ktoré podporujú spoluprácu medzi akademickými inštitúciami a spoločnosťami v oblasti spoločných problémov. Hlavným cieľom je posilniť schopnosť Európy inovovať a podporiť vývoj európskych systémov vysokoškolského vzdelávania. Tieto iniciatívy sa zameriavajú na jednu alebo viacero z nasledujúcich oblastí:

- Vývoj nových inovatívnych a interdisciplinárnych prístupov k vyučovaniu a učeniu;
- podporovanie podnikateľských a obchodných zručností medzi študentmi, akademickými pracovníkmi a zamestnancami firiem;
- Výmena poznatkov a spolupráca s cieľom nájsť inovatívne riešenia.

Viac informácií o európskych alianciách nájdete na tomto odkaze:
<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/it/knowledge-alliances>

Brainstorming

Technika tvorivého generovania nápadov, ktorá podporuje otvorenú diskusiu bez posudzovania, zvyčajne prijímaná ako počiatočná fáza pri riešení problémov.

Facilitátor

Odborník, ktorý pomáha a uľahčuje participatívny proces bez toho, aby ovplyvňoval jeho obsah a zabezpečil, aby všetci účastníci mali

možnosť vyjadriť sa. Facilitátor navrhuje metódu a pracovné otázky, ako aj riadi časový harmonogram pracovných stretnutí. V závislosti od kontextu a konkrétnej úlohy sa facilitátor môže označovať aj ako moderátor alebo animátor.

Fokusová skupina

Metóda zhromažďovania názorov, pri ktorej malá skupina jednotlivcov diskutuje o konkrétnych témach. Účastníci môžu byť vybraní zámerne alebo náhodne podľa diskutovanej témy.

Matica

Grafické znázornenie vo forme mriežky, ktorá umožňuje porovnanie rôznych premenných. Používa sa na hodnotenie rôznych názorov, zaznamenávanie zásahov účastníkov a štruktúrovanie diskusie.

Participatívne plánovanie

Metóda návrhu, ktorá aktívne zapája koncových používateľov objektu alebo priestoru do fázy návrhu.

Prieskum verejnej mienky

Prieskum verejnej mienky je výskumná technika, ktorej cieľom je zistiť názory skupiny jednotlivcov na určitú tému. Zvyčajne zahŕňa reprezentatívnu vzorku ľudí, ktorým sa položí niekoľko otázok, ktorých odpovede sa analyzujú s cieľom získať širšiu predstavu. Môžu sa použiť na monitorovanie politických trendov a získanie spätnej väzby o spokojnosti alebo uznaní voči stratégii.

Strom problémov

Grafické znázornenie vzájomného prepojenia problémov, príčin a dôsledkov v rámci komunity. Znázornenie v podobe stromu, v ktorom kmeň symbolizuje hlavný problém, korene predstavujú základné príčiny a vetvy zvyrazňujú výsledné účinky.

Zainteresované strany

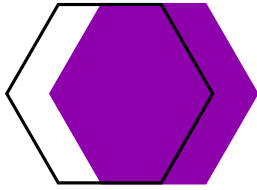
Zainteresované strany alebo sociálni aktéri, ktorí by mohli byť zapojení do problému, o ktorom sa diskutuje v rámci participatívneho procesu, alebo sa oň zaujímať. Zainteresované strany môžu zahŕňať organizované skupiny, jednotlivých občanov, tradičných sociálnych partnerov a novovzniknuté organizácie.

SWOT analýza

Jednou z metód strategického plánovania, ktorá sa používa na posúdenie rôznych aspektov projektu, je analýza SWOT, čo je skratka pre "silné stránky", "slabé stránky", "príležitosti" a "hrozby". Táto analýza umožňuje systematicky zhromažďovať a vyhodnocovať vnútorné a vonkajšie perspektívy projektu, čo účastníkom umožňuje podrobne preskúmať pozitívne a negatívne aspekty, ako aj možnosti a výzvy s cieľom prijímať informovanejšie rozhodnutia.

Vízia

Predstavuje ideálny obraz toho, ako by mali veci vyzeráť v budúcnosti. Táto perspektíva môže byť vyjadrená slovne alebo prostredníctvom ilustrácií. Vízia poskytuje cennú referenciu pre rozvojové projekty a pre stanovenie priorít. Mať víziu predpokladá tvorivosť a schopnosť predstavivosti.

BIBLIOGRAFIA

- Batini F., Capecchi G. (2005, a cura di), Strumenti di partecipazione, Trento, Erickson.
- D. Ciaffi, A. Mela – Carocci Editore 2011 - Urbanistica partecipata. Modelli ed esperienze
- Giumelli G., (2008), "Verso una nuova idea di spazi sociali", in Spazi. Materiali di approfondimento, Genova, Il Melangolo,
- Journal of Futures Studies, November 2010, 15(2): "The New Oregon Model"
- Laino G., Costretti e diversi. Per un ripensamento della partecipazione nelle politiche urbane, in «Territorio», 2010,
- Manzini, E. (2015) Design, When Everybody Designs. An Introduction to Design for Social Innovation. The MIT Press, Cambridge MA, USA.
- Migliardi A., Tortone C., Grosini M., Scarponi S., Coppo A. (2019), Lavorare con i gruppi. Ottobre 2019.
- Promoting sociability in the urban environments", 2022 Slovak University of Agriculture in Nitra – STUD.IO Project ISBN 978-80-552-2569-2 link al prodotto:
https://studio-project.eu/intellectual-outputs/#intellectual_output1

Sitografia

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/it/knowledge-alliances>

www.communityplanning.net/methods/planning_for_real.php

<https://unric.org/it/agenda-2030/>

<http://partecipazione.formez.it/>

<https://happycities.com/happy-homes-toolkit>

<https://urbact.eu/>

STUD.IO - Pilot activities and intervention guidelines

Produkt uverejnený v auguste 2023 - verzia 1
Pôvodná verzia produktu je v angličtine

Project Code and References:

STUD.IO:Sociability Through Urban Design Innovation

ERASMUS+ 2020-1-IT02-KA203-079833
Strategic Partnerships for higher education - Innovation

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Podpora Európskej komisie na vydanie tejto publikácie neznamená podporu jej obsahu, ktorý vyjadruje len názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

STUD.IO HANDBOOK

SOCIABILITY
THROUGH
URBAN DESIGN
INNOVATION

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

intellectual Output 4 - STUD.IO

STUD.IO: Pilot activities and Intervention Guidelines

CONSORZIO
TARTARUGA

